

Jaarthemabrochure zingeving

One World One Promise 2006-2007

---

colofon inhoud

Deze brochure kwam er dankzij de Ploeg Zingeving: Barbara Goethals, Marijke Henne, Vincent De Meyer, Alexander Quirijnen

Lay-out: An Laenen

Redactie: Skrolan Hugens

V.U.: Rudy Verhoeven

© augustus '06

Scouts en Gidsen Vlaanderen vzw
Lange Kievitstraat 74
2018 Antwerpen

Tel 03 231 16 20

fax 03 232 63 92

info@scoutsengidsenvlaanderen.be

www.scoutsengidsenvlaanderen.be

Ben jij overtuigd dat scouting zin heeft en geeft? Vind jij het leuk om hier regelmatig mee aan de slag te gaan? We zijn op zoek naar mensen die zin hebben om mee te denken over een aanbod 'zingeving' voor scouts en gidsen.

Na tien jaar zijn we bezig om een nieuwe map in elkaar te steken. Mensen die zin hebben om hier aan mee te werken, zijn van harte welkom.

Wil je meer weten over de activiteiten van de ploeg?

Neem dan contact op met zingeving@scoutsengidsenvlaanderen.be.

1Woord vooraf.....	3
2Begeleidingstips.....	4
3Visietekst jaarthema.....	5
'One World One Promise'	
Wereldbroederschap als jaarthema.....	5
4Kant en klaar.....	8
Op maat van je tak.....	8
Kapoenen: een wereld van verschil.....	8
Kapoenen: Verhalen tot leven brengen met papier en schaar	9
Kabouters: vrede in het klein.....	10
Kabouters/welpen: zorgenpopjes uit Guatemala.....	11
Jonggivers: een heel klein beetje oorlog..	13
Jonggivers en givers: vredesfiguren	14
Givers en jins: Leve Anarchie! Of toch ni?	33
Givers/jins: Met kromme taal kan je niet recht denken.....	35
Jins: Ontmoetingen aan de bron.....	36
5Eucharistieviering.....	38
6Ter inspiratie: gedichten, tekstjes en gebeden.....	43
7Muziek.....	53
8Boek en spel	76
Het jaarthema.....	76
Literatuurlijst (alle teksten in deze brochure komen uit deze boeken).....	76
Zingeving algemeen	76

1 Woord vooraf

Hallo,

Een nieuw jaar staat voor de deur. En wat voor één? Dit jaar staat volledig in het teken van '100 jaar scouting'. 100 jaar al gaan kinderen en jongeren, week na week, in kleine of grotere groepjes naar de scouts en gidsen. Dat vieren we in ieder geval; maar ook dit jaar hebben scouts en gidsen aandacht voor zingeving.

100 jaar al hebben scouts en gidsen, onder andere, aandacht voor spiritualiteit. Over heel de wereld zoeken kinderen en jongeren naar 'iets meer'. Ze spelen en ze praten op een manier die scouting eigen is. En langzaam aan ontdekken ze zichzelf, elkaar en 'iets meer'.

Dit jaar zetten we met de jaarleuze 'one world, one promise' 'vrede' en 'wereldbroederschap' in de kijker. Alle activiteiten en teksten die je in deze brochure kan vinden, houden verband met dit thema.

Scouts en gidsen zoeken graag op hun manier! Om jou hierbij bij te staan werkten we een aantal activiteiten, bezinningen per tak uit. Kijk gerust ook naar de activiteiten van de andere takken, ze kunnen helpen ter inspiratie!

Nadat we je wat algemene praktische tips en de visietekst meegeven, duiken we per tak in het jaarthema. Per leeftijd vind je minstens 2 activiteiten voor een vergadering of voor op kamp. In het tweede deel van deze brochure vind je een eucharistieviering, die je integraal kan gebruiken voor een 'groepsmis'.

Vervolgens voegden we een heleboel leuke tekstjes en gedichtjes toe. Hierin kan je grasduinen ter inspiratie van een stil moment, leuk tekstje in je groepsblad, bezinning...

Anderen doen het graag met muziek; ook voor hen maakten we een selectie van Nederlandstalige en anderstalige liedjes.

Helemaal op het einde vind je nog een literatuurlijst, waar je nog meer activiteiten, informatie, boeken kan vinden over zingeving en het jaarthema.

Hopelijk vind je zin in deze brochure!

Groetjes,

Ploeg zingeving

2 Begeleidingstips

Het is niet altijd vanzelfsprekend om een rustig, bezinnend moment te begeleiden binnen je groep. We geven je daarom graag een aantal tips om dit toch in goede banen te leiden.

- Wees vooral jezelf. Kies als begeleiding een werkvorm die je ligt. Maak je de werkvorm eigen. Lees hem een aantal keer, hou goed in het achterhoofd wat er komen gaat. Op deze manier ben je heel wat zekerder van jezelf, en dat voelen je leden.
- Zorg voor een aangepaste setting. Als je vraagt om het stil te maken, dan kunnen je leden dat best in een rustige omgeving en een gepaste ruimte. Een refter met wit tl-licht is niet de plaats om tot rust te komen. Kaarsjes, gedempt licht, een rustig muziekje helpen daarentegen allemaal om even tot rust te komen.
- Iedere groep heeft zijn eigen cultuur. Probeer daar zoveel mogelijk rekening mee te houden bij de keuze van je zingevingsmoment. Als je een heel drukke groep hebt, kies dan geen moment waar je drie kwartier voor moet stil zitten, maar probeer stillere momenten af te wisselen met actievere.
- Bij een groepsgesprek:
  - Geef iedereen de tijd om na te denken over de opdracht. Best is om dit even alleen of per twee te doen.
  - Belangrijk is dat iedereen zich 'veilig' voelt. Verplicht niemand om hardop te zeggen wat hij of zij opschreef naar aanleiding van je opdracht.
  - Temper de luidste roepers en nodig de stilleren uit om ook eens te spreken.
  - Eén iemand van de leiding kan best aangeduid worden als gespreksleider. Kies die persoon er uit die er zin in heeft om het doen.
- Zorg dat je al het materiaal voor handen hebt, dat je nodig hebt. Op deze manier verloopt je moment rustig.
- Bij werkvormen met muziek en woord: Zorg voor een goede geluidsinstallatie. Voor een groep van twintig volstaat een draagbare cd-speler, voor een groep van honderd heb je een installatie nodig die voldoende ver strekt. Iedereen moet immers de muziek én de tekst duidelijk kunnen verstaan. Kies een song aangepast aan de leeftijd van de deelnemers.

3 Visietekst jaarthema

‘One World One Promise’ Wereldbroederschap als jaarthema

Al honderd jaar beloven scouts en gidsen om de wereld een beetje beter te maken. En al honderd jaar dromen we over en werken we aan ‘wereldbroederschap’, samen met 38 miljoen andere kinderen en jongeren. Reden genoeg vonden wij om ‘vrede’ dit jaar onder de discobal en ander feestelijk licht te zetten. Een jaarthema met wereldwijde ambities.

Overal gruwel

In meer dan zeventig landen zijn er momenteel conflicten, twee miljoen kinderen zijn de afgelopen tien jaar omgekomen en zes miljoen werden zwaargewond. Cijfers die de gruwelijke werkelijkheid erachter nauwelijks kunnen weergeven. Cijfers over meisjes en jongens die het liefst gewoon willen leren, spelen en naar de scouts en gidsen gaan.

Nee, dan liever België, waar wij, gelukzakken, al zestig jaar in vrede leven. Hoewel ... ook hier is niet alles peis en vree. Huishoudelijk geweld, verkeersagressie, zinloze moorden ... elke avond laat het journaal de minder leuke kant van de werkelijkheid zien. En laat ons de hand ook in eigen boezem steken, ook scouts- en gidsengroepen zijn niet conflictvrij: pesten, uitsluiten, ruzies onder leiding. Het komt overal voor.

En dat is ook logisch: conflicten tussen mensen zullen altijd bestaan. Het gaat ‘em vooral over de manier waarop je ze aanpakt én voorkomt. Als scouts en gidsen proberen we dat te doen met kleine daden. Op een niet zo spectaculaire, maar daarom niet minder fundamentele manier, zo denken wij, werken we aan vrede: door goed om te gaan met elkaar, elkaar te respecteren en actie te ondernemen voor meer rechtvaardigheid en solidariteit.

Goed omgaan met elkaar

Kapoenen en zeehondjes leren samenspelen, kabouters en (zee)welpen verdelen de koeken en (zee)givers beslissen mee over hoe ze de kamptaken organiseren. Scouts en gidsen leren van kleins af aan samenwerken, praten en onderhandelen over de beste oplossing. Ze leren op te komen voor hun mening, maar ook luisteren en toegeven als ze ongelijk hebben. Inspraak en democratie dragen we hoog in het vaandel.

Ook tegen pesten durven we optreden en we verkiezen samenwerken boven een gewelddadig spel. Zo groeien scouts en gidsen op met democratie in het bloed en worden we 'meer' en 'beter' mens. Constructief burgerschap heet dat dan met een chique woord..

Aan vrede werken kan ook door pluimpjes te geven en te krijgen. Groeien in identiteit, weten waar je goed in bent en daarvoor gewaardeerd worden, ook dat leer je bij de scouts en gidsen. Belofte en totemisatie zijn daarvoor rituelen bij uitstek, maar ook een schouderklopje tussendoor kan deugd doen.

Allemaal anders, allemaal gelijk

Vrede in de wereld begint met vrede hier. En dat betekent dat we werk maken van verdraagzaamheid en ons verzetten tegen racisme en ongelijkheid. Niet met grote woorden, maar week na week tijdens het spel van scouting.

Samen spelen en plezier maken helpt kinderen en jongeren om duurzame vriendschappen te sluiten, gebaseerd op wederzijds respect en gevoeligheid voor anderen. En als leiding geef je het goede voorbeeld. Je probeert kinderen en jongeren van allerlei slag een plaatsje te geven in de groep. En als je vooroordelen hoort, dan reageer je. Want gelijkenissen zoeken en verschillen aanvaarden, ook dat is dé kracht van scouting.

Net als met open oren en ogen je horizon verbreden: op stap in de Turkse buurt, een spel uit Oeganda, op bezoek in een vluchtelingenkamp, ook zo werk je aan wereldbroederschap. Openheid en verdraagzaamheid zijn immers de sleutels voor een wereld zonder agressie en geweld.

Handen uit de mouwen

Wereldbroederschap veronderstelt ook handen uit de mouwen. We vinden het belangrijk dat je acties onderneemt om mensen bewust te maken van rechtvaardigheid en solidariteit.

Soms kleinschalig, door aandacht te hebben voor de kostprijs van onze activiteiten, soms wat groter door mee te doen aan maatschappelijke acties. Geld inzamelen voor scouts en gidsen in het buitenland, het dorp volhangen met vredesduiven, een Foster Parentskindje adopteren, verbroederen met een groep in Roemenië op buitenlands kamp. Klein, vol actie en plezier, maar mét grote overtuiging!

Alleen kan je de wereld niet redden, dat is waar. Maar wij hebben een sterke troef; we zijn met 38 miljoen scouts en gidsen, meisjes en jongens die elkaar regelmatig ontmoeten in kleine groepjes. Iedere keer weer komen we met groot plezier en kleine daden op voor onze omgeving en een kleurrijke, rechtvaardigere wereld. En samen maken we het verschil!

De pedagogische commissie

Concreet: vrede begint hier!

- Ingaan tegen pestgedrag.
- Aandacht hebben voor 'onschuldige opmerkingen' zoals bijvoorbeeld grapjes over holebi's of huidskleur.
- Een spel spelen over vooroordelen.
- Het goede voorbeeld geven over goed omgaan met elkaar.
- Aandacht hebben voor 'conflicthantering', in dialoog gaan, ook op de groepsraad.
- Meedoen met de vredesweek, de actie 'allemaal anders, allemaal gelijk' steunen.
- Een actie van Amnesty International, Vredeseilanden... steunen
- Vertellen over kinderen die leven op plaatsen waar er oorlog is.

4 Kant en klaar

Op maat van je tak

Kapoenen: een wereld van verschil

Thema: vrede in je groep
Materiaal: luciferdoosjes, wasspelden, flappen, stiften
Duur: 1 uur
Vorm: creatief, spelletjes, gesprekje

Een geweldloze wereld maken dat kan je niet alleen. Vrede maken moet je samen met anderen doen. Dat kan leuk worden! Hieronder staan een aantal spelletjes die de kapoenen moeten proberen spelen zonder ruzie te maken.

De papieren wasdraad

Span een wasdraad. Bevestig er met wasspelden papieren flappen aan. Zorg dat je redelijk dik papier gebruikt, hang het papier anders dubbel. Op voorhand denken alle kapoenen na over wat ze willen tekenen over 'vrede'. Per flap zijn er twee kunstenaars. (eentje aan de voorzijde en eentje aan de achterzijde) Vanaf het startsein mogen ze hun artistieke capaciteiten starten. Maar... ze mogen de papieren flap niet vasthouden. Wordt er iemand boos? Wie kan er mee lachen? Welke oplossingen kunnen er gevonden worden om toch te tekenen?

Luciferdoosjes doorgeven

Iedereen staat in een kring met de handen op de rug. De eerste persoon heeft het omhulsel van een luciferdoosje op zijn neus staan. Deze speler begint: hij zet het luciferdoosje op de neus van de volgende persoon zonder zijn handen te gebruiken. Zo gaan we de cirkel rond.

Bespreek de spelletjes. Volgende vragen kunnen je leiden. Was het moeilijk om geen ruzie te maken? Wat heb je gedaan om geen ruzie te maken? (Hou dit gesprekje kort, want kapoenen zijn niet gewoon om naar elkaar te moeten luisteren. Hun aandacht verslapt snel.)

Kapoenen: Verhalen tot leven brengen met papier en schaar

Thema: wereld naar hier brengen

Aantal: 5 à 6 kapoenen per leid(st)er

Materiaal: scharen, tijdschriften, kranten, grote kartonnen platen, lijm, verhalen

Duur: 1 à 1,5 uur

Vorm: verhalen knutselen.

Via verhalen kunnen de kapoenen kennismaken met landen uit de hele wereld. Het doel van deze knutselactiviteit is kapoenen uitdagen om zelf hun fantasie te gebruiken en te proberen om het verhaal om te zetten in figuren. Deze activiteit kan je best in groep(jes) doen. Het centrale aspect is werken rond een verhaal. Je kan aan kapoenen in kleine groepjes een verhaal voorlezen en zo je lokaal omtoveren tot een wereld in het klein. Als je met een groep werkt, probeer dan om zeker iedereen een taak te geven in het geheel.

In deze eerste fase van de activiteit nodig je de kapoenen uit om eerst zelf iets te zeggen over wat zij weten van andere delen van de wereld. Op deze manier kunnen ze heel wat over zichzelf delen met anderen. Als je een grote wereldkaart op de kop kan tikken, kan je samen met je kapoenen zoeken waar ze op de wereld al allemaal zijn geweest. Om dat gemakkelijker te maken kan je vragen aan de ouders van je kapoenen om een foto van iedere reis dat het gezin van de kapoen maakte mee te geven. (want heel wat kapoenen weten gewoon niet meer waar ze op reis gingen)

De volgende stap is het aanbrengen van het verhaal. Kies hier als leiding uit de verschillende werelddelen of uit uiteenlopende landen enkele typerende verhalen. Het aanbod van verhalen is zeer groot, zowel in boeken als op het internet, vind je moeiteloos enkele prachtexemplaren.¹

Vervolgens vertel je zelf het verhaal over een andere cultuur of land. Het is dan de bedoeling om uit het verhaal enkele kernelementen te halen om deze dan via eenvoudige figuren te tekenen op krantenpapier of op papier uit oude tijdschriften. Knip vervolgens de figuren uit. Al deze figuren worden dan in de derde fase op een groot doek of een groot blad gekleefd.

Wanneer je in kleine groepjes werkt, krijg je een heel tafereel met verschillende verhalen en kan je de kapoenen laten vertellen over hun eigen verhaal of proberen te laten achterhalen wat de andere verhalen zouden kunnen zijn aan de hand van de figuren.²

¹ Dit is alvast een aanrader: verhalen staan er per land gegroepeerd: <http://www.beleven.org/verhalen/index.php>

² (De activiteit is gebaseerd op activiteiten uit: Met kinderen creatief de wereld rond: Knutselen, tekenen en schilderen op basis van volkskunst uit de hele wereld, MaryAnn F. Kohl en Jean Potter, Uitgeverij Pantha Rhei, 2004)

Kabouters: vrede in het klein

Thema: nadenken over 'vriendelijk zijn', mensen tonen hoe het kan
Aantal: +/- 10 per gespreksgroepje
Materiaal: spiegeltjes, schoendozen (liefst per 2 kinderen 1), lijm, scharen, stiften, verf, veertjes...
Duur: 1 à 2 uur
Vorm: gesprekje, knutselen, doen

Aardig zijn voor anderen en voor jezelf is wat we zouden kunnen noemen, vrede in het klein. Om met kabouters en welpen te werken rond vriendelijk zijn voor elkaar en hen te leren dit aan anderen te tonen, kan je deze werkvorm gebruiken. Het kan ook gebruikt worden tijdens een klein bezinningsmoment, als inleiding of als onderdeel.

In de eerste fase vraag je aan de kabouters/welpen welke mensen zij aardig vinden. Als iedereen de kans heeft gekregen om te zeggen waarom die persoon in het bijzonder aardig is.

Op dat moment zeg je tegen alle kinderen dat er zich op de gang een persoon bevindt, die volgens jou de aardigste persoon is van de hele wereld. Vervolgens vraag je aan de kinderen wie die persoon eens wil zien. Om de beurt mogen de kinderen naar de gang en mogen niet verklappen wie ze gezien hebben.

Op de gang staat een kijkdoos met daarop geschreven 'Hierin zie je de aardigste mens van de wereld'. In feite is het een kijkdoos met een spiegel in. Het vervolg van de activiteit bestaat uit het zelf maken van kijkdozen. Met die kijkdozen kunnen de kinderen dan de straat op om andere mensen te laten meemaken wat zij net hebben meegemaakt.

Zorg ervoor dat de geluksdoos mooi versierd is met prentjes van mensen uit tijdschriften waarvan de kinderen vinden dat zij aardig zijn. Tijdens het beplakken van de doos kan je het met je kabouters/welpen hebben over het feit waarom die mensen die ze op de doos plakken er dan juist aardig uitzien.

Zorg dat het gat in de kijkdoos groot genoeg is dat er voldoende licht is in de doos om de spiegel te kunnen zien, gebruik in plaats van het deksel crêpe-papier.

Kabouters/welpen: zorgenpopjes uit Guatemala

Thema: gevoelens uitspreken, internationaal verhaal

Aantal: onbeperkt

Materiaal: Stof, Isomo (of andere) bolletjes, schaar, touw,..

Duur: ½ uur

Vorm: verhaaltje, evaluatie van de dag

‘Juan gaat slapen. Zijn moeder kust hem goedenacht. Net voor hij zijn ogen sluit haalt hij iets onder zijn hoofdkussen vandaan en fluistert het wat toe.

Juan heeft, zoals meerdere kinderen in Guatemala een zorgenpopje. Aan dit popje kan hij elke avond zijn probleempjes toevertrouwen. Tijdens het slapen neemt dit popje al zijn zorgen weg.’

Op kamp weekend, slaapvergadering kan je je gasten ook zo’n popje laten maken. Vertel hen bovenstaand verhaaltje voor je aan het knutselen slaat. Elke avond kunnen ze geheimpjes aan hun popje vertellen, of wat ze leuk of niet leuk vonden...

Het popje knutselen: Knip vierkante stuken stof van ongeveer 50cm op 50cm. Neem een bolletje en leg het in het midden van de stof. Vouw de stof erover en bindt het vast, nu heb je een hoofdje. Maak links en rechts van de kop een knoop in de stof voor de armen. Met een stift teken je een gezichtje.

Kabouters-welpen: vriendelijk/onvriendelijk

Thema: nadenken over 'vriendelijk zijn', mensen tonen hoe het kan

Aantal: +/- 10 per gespreksgroepje

Materiaal:

Duur: 1 à 2 uur

Vorm: gesprekje, knutselen, doen

We kunnen onszelf en anderen geluk brengen. Dat is ook een vorm van vrede. De vraag is vooral: Hoe kunnen we dat doen? Samen met je kabouters-welpen kan je nadenken over de manier waarop we elkaar gelukkig kunnen maken. Voer er een kort gesprekje over.

De kabouters-welpen krijgen de opdracht om op flappen allemaal kwetsende en vervelende opmerkingen te schrijven. Op een ander groot papier schrijven ze allemaal leuke opmerkingen waar ze blij van worden. Het is de bedoeling om voor iedere kwetsende opmerking een leuke te vinden.

Welke namen zijn vriendelijk en welke zijn onvriendelijk? (schrijf de namen op kaartjes die de kabouters-welpen moeten gaan zoeken en sorteren)

Maat, vriend, lafaard, leukerd, knoeier, hartendief, lieveling, modderaar, kletser, kwelgeest, kompaan, deugniet, bullebak, stijfkop, lomperd, kwezel, gulzigaard, goede vriend, dikkerd, geniepigerd, idioot, ster, beste, liefje, kameraad, onozelaar, pestkop, boezemvriend, hartsvriend, luiwammes

Variatie:

- Je kan de kabouters-welpen laten nadenken over waar zij blij van worden. Maak samen met hen een contour van zichzelf door op een groot wit papier te gaan liggen. Op dit contour kunnen ze schrijven waar ze blij van worden. Deze mannetjes kan je ophangen in je lokaal.
- Je kan bespreken welke gevolgen positieve en negatieve opmerkingen hebben op personen. Bespreek hier ook waarom het goed is om regelmatig te zeggen tegen anderen te zeggen wat je leuk aan hen vindt.³
- De kabouters/welpen krijgen allemaal een t-shirt waar de anderen met een dikke viltstift allemaal eerlijke en fijne opmerkingen mogen opschrijven. Je kan al beginnen met op de t-shirts een kort gedicht op te schrijven.

³ deze werkvorm is gebaseerd op *Er zit een schat verborgen in jezelf*, Karel Scherpereel, 2004

Jonggivers: een heel klein beetje oorlog

Thema: oorlog en de gevolgen

Aantal: +/- 10 per gespreksgroepje

Materiaal: tekst voor iedere jonggiver, muziekinstallatie, liedje(s)

Duur: 1/2 à 1 uur

Vorm: gesprekjes via liedjes, tekstjes

Beluister het liedje 'een heel klein beetje oorlog' van Noordkaap (CD: Avanti!)

Je vindt de tekst op pagina 62. Bespreek de vraag die in het liedje aan bod komt:

Begrijp jij wat Stijn Meuris bedoelt? Heeft hij gelijk? Is (een klein beetje) oorlog soms te verkiezen boven vrede? Wanneer? Waarom?

Variatie:

- Voer een gesprek over het gedicht 'meisjes en jongens'. (te vinden onder 'ter inspiratie')
- Waarover gaat het? (kinderen in oorlog) Met wie wordt 'we' bedoelt? Waar speelt het zich af?(het kan overal ter wereld waar er oorlog is) Met welke bedoeling is dit gedicht geschreven? Wanneer gebruik je de uitspraak 'en dan?' Waarom eindigt dit gedicht zo?
- Je kan dit gesprek voeren over de meeste andere liedjes in deze map. Je past heel simpel de vraagjes aan.

Jonggivers en givers: vredesfiguren

Thema: grote vredebrengers leren kennen, nadenken over oorlog en vrede
Aantal: onbeperkt
Materiaal: spelkaartjes
Vorm: dorpsspel

Speel een dorpsspel over vredesfiguren in de wereld. Het dorp hangt vol kaartjes met gegevens van de vredesfiguren: het juiste verhaal, bij de juiste persoon, in het juiste land moeten bij elkaar geplaatst worden. Met de juiste combinaties kunnen je leden op een grote wereldkaart in een land waar conflictsituaties heersen een conflict oplossen. De ploeg die de meeste conflictsituaties kan oplossen is de winnaar van het spel.

Vredesfiguren waar je veel over kan vinden zijn Albert Sweitzer, Albert Nobel, Oscar Romero, Mahatma Ghandi, Desmond Tutu, Nelson Mandela, Jezus Christus, Dalai Lama, Moeder Theresa, Martin Luther King, Shirin Ebadi...

Doel: vrede brengen in conflictgebieden, verspreid over de hele wereld.

Doelgroep: jonggivers, givers

Start:

- Het spel wordt gespeeld in verschillende ploegjes, die je best dezelfde kleur geeft als de kaartjes (vredesfiguren) die ze moeten gaan zoeken.
- Het 'spelbord' is een grote wereldkaart. Op die wereldkaart staan allerhande conflicten aangeduid. Die conflicten verschillen in sterkte: ze kregen een aanduiding van één (zwak) tot vijf (sterk) sterren.
- Ieder ploegje kiest zich op de wereldkaart een startlocatie uit. Je kan deze locaties willekeurig kiezen of heel gericht (b.v. de VN-gebouwen in New York, het Internationaal Comité van het Rode Kruis in Genève, een boeddhistische tempel in Nepal, ...). Aan jullie de keuze.
- Het is aan de groepjes om de conflicten op te lossen. Dat kunnen ze doen door de kaartjes met de vredesfiguren, die op voorhand in het dorp werden verstopt, te gaan zoeken.
- Ook op de kaartjes staan sterren. Om een conflict op te lossen is nodig evenveel sterren van vredesfiguren in te zetten als het conflict vereist. Het is dus soms nodig om meer dan één vredesfiguur in te zetten om het conflict te doen stoppen. Je mag wel niet twee keer dezelfde figuur inzetten voor hetzelfde conflict.
- De kaartjes zijn echter niet onmiddellijk inzetbaar. Op ieder kaartje staat een vraag met betrekking tot het leven en het werk van iedere vredesfiguur. Het is de bedoeling dat eerst een antwoord op die vragen wordt gevonden vooraleer de sterren bruikbaar zijn.
- Hoe komen de leden aan het antwoord op die vragen? De bedoeling is om het spel in het dorp of de stad te spelen: ze kunnen snel iets gaan opzoeken in de bib, hulp vragen aan buurtbewoners, je kan de antwoorden verstopten in het dorp, je leden kunnen snel bij iemand thuis iets gaan 'googlen', ... aan jullie om te bepalen wat kan en mag.
- Ieder kaartje is slechts één keer bruikbaar. (Tip: hou met de leiding de kaartjes bij die al ingezet werden.)

- De bedoeling is dat de leden telkens een volgend conflict gaan oplossen dat grenst aan hun gebied of startlocatie. Op gebieden die ze tot vrede hebben gebracht, mogen ze een vlagje van hun team zetten.
- Het spel is gedaan als heel de wereld tot vrede is gebracht. Het team met de meeste veroverde gebieden, is dan gewonnen.

Materiaal:

- Kaartjes van vredesfiguren (zie verder; volledig kopiëren in één kleur per ploegje)
- Wereldkaart, met daarop de conflicten aangeduid
- Vlagjes per team (om 'veroverde' gebieden aan te duiden)
- Achtergrondinformatie (zie verder)

Bijlagen

- Landen in oorlog
- Landen in oorlog: voorbeeld van een wereldkaart
- Vredesfiguren in vraag en antwoord
- Vredesfiguren: spelkaarten

Landen in oorlog⁴

Latijns-Amerika

- *Mexico*: sinds 1994 eisen de Indianen in de staat Chiapas hun rechten op. (vier sterren)
- *Colombia* is één van de gewelddadigste landen op aarde. Er zijn veel guerrillagroeperingen die tegen het leger vechten en er vindt veel geweld plaats door de drugshandel. (vijf sterren)
- *Ecuador*: de afgelopen jaren hebben de Indianen geprobeerd om met geweld de regering omver te werpen. (drie sterren)
- *Peru*: de onafhankelijkheidsbeweging 'Het Lichtend Pad' voert al jaren een strijd tegen de regering. (twee sterren)
- *Haïti*: de Haïtiaanse bevolking gaat al lange tijd gebukt onder staatsgrepen en interne problemen. (drie sterren)

Europa

- *Ierland*: een religieus conflict tussen protestanten en katholieken dat al bijna een eeuw duurt. (drie sterren)
- *Spanje*: vanaf de jaren 1970 pleegt de ETA moorden en aanslagen voor de onafhankelijkheid van Baskenland. (vier sterren)
- *Voormalig Joegoslavië*: vanaf 1991 woedde er een etnisch conflict tussen Serven, Kroaten, Bosniërs en Albanen uit Kosovo. De NAVO is in 1995 in Bosnië en in 1999 in Kosovo tussen beide gekomen. Vredesmissies van de Verenigde Naties zorgen voor de veiligheid en het herstel van de democratie. (drie sterren)
- *Turkije*: vanaf de jaren 1920 strijd de Koerdische bevolking voor haar onafhankelijkheid. De Koerden hebben geen eigen staat, maar wonen naast Turkije ook in Iran, Irak en Syrië. (twee sterren)

⁴ Bron: <http://www.doktersvandewereld.org/kids/landeninoorlog.php>

- *Tsjetsjenië*: tussen 1994 en 1996 en vanaf 1999 treedt het Russische leger hardhandig op tegen de onafhankelijkheidsstrijd van de Tsjetsjenen. (drie sterren)

Afrika

- *Westelijke Sahara*: de Marokkanen hebben in 1974 de Westelijke Sahara ingenomen. Vanaf die tijd strijden de inwoners van de Sahara voor hun onafhankelijkheid. (twee sterren)
- *Soedan*: sinds 1983 vechten Soedanezen uit het noorden, die Moslims zijn, tegen de Christenen. Ze willen beiden een onafhankelijke staat. (vier sterren)
- *Ethiopië-Eritrea*: Na het verkrijgen van hun onafhankelijkheid eind jaren '80, is Eritrea oorlog gaan voeren met Ethiopië omdat ze het niet eens zijn over de grenzen. (drie sterren)
- *Somalie*: In dit land is geen centrale regering en vanaf 1990 vindt er een burgeroorlog plaats tussen verschillende kleine bewapende groepen. Somaliland in het noorden heeft de onafhankelijkheid uitgeroepen. (vijf sterren)
- *Burundi*: vanaf de staatsgreep en de massamoorden in 1993 heerst er een burgeroorlog tussen het dominerende leger van de Tutsi's en de gewapende groepen van de Hutu's. (vijf sterren)

Azië

- *Centraal-Azië*: De oude Centraal Aziatische Sovjet Republieken (Oezbekistan, Tadzjikistan) lijden vanaf de val van de USSR onder het geweld van islamitische groeperingen. (drie sterren)
- *Afghanistan*: Vanaf 1979 woedde er oorlog in dit land. Eerst voerden de Afghanen oorlog tegen de Russen. Na deze oorlog ontstond er een binnenlandse strijd om de macht. In 1996 veroverde een islamitische groep, de Taliban, $\frac{3}{4}$ van het land. Zij gaven onderdak aan Osama bin Laden die de hoofdverdachte is van de gepleegde aanslagen op 11 september 2001 in Amerika. Daarom heeft Amerika in 2001 Afghanistan gebombardeerd. (vijf sterren)
- *China*: De beweging Ouigours strijden vanaf de jaren '90 voor onafhankelijkheid van Xinjiang, Chinees Turkestan. (twee sterren)

Het kan handig zijn om een wereldkaart te maken om de verschillende gebieden in conflict op aan te duiden. Een kaart kan je vinden op:

<http://wps.ablongman.com/wps/media/objects/579/592970/BlankMaps/World%20Map.gif>

Vredesfiguren in vraag en antwoord

Martin Luther King

- Met welke woorden begon Martin Luther King zijn speech tijdens de legendarische 'Mars op Washington'?
  - "I have a dream..."
- Martin Luther King werd slechts 39 jaar oud. Wat maakte abrupt een einde aan zijn leven?
  - Hij werd neergeschoten op het balkon van het Lorraine Motel (Memphis), dat sinds 1991 een burgerrechtenmuseum is.
- Waarvoor streed Martin Luther King?

- Gelijke rechten voor zwarten, burgerrechten voor iedereen, tegen rassenscheiding.
- Welke andere wereldberoemde man was het grote voorbeeld van Martin Luther King?
  - Mahatma Gandhi, van wie hij het geweldloos verzet overnam.

Mahatma Gandhi

- Wat betekent 'mahatma' eigenlijk?
  - Mahatma is Sanskriet voor 'verheven ziel'.
- Wat is de bekendste uitspraak van Mahatma Gandhi?
  - "De wereld biedt genoeg voor ieders behoefte, maar niet voor ieders hebzucht"
- Wat maakte het verzet van Mahatma Gandhi zo wereldberoemd?
  - Hij wilde zich louter geweldloos verzetten.
- Waarvoor streed Mahatma Gandhi?
  - Hij was leider van de Indische onafhankelijkheidsstrijd, maar pleitte ook voor de verzoening van Hindoes en moslims in India.

Dalai Lama

- 'Dalai Lama' is geen naam, maar wel een term die een bepaalde functie aanduidt. Welke?
  - De Dalai Lama is de hoogste spirituele leider van het Tibetaans boeddhisme
- De hoeveelste 'Dalai Lama' is deze man?
  - De 14^{de}
- Deze Dalai Lama is ook op politiek vlak actief. Waar streeft hij naar?
  - Hij pleit voor het eerbiedingen van de mensenrechten en autonomie voor het Tibetaanse volk, dat onder Chinese bezetting leeft.
- De Dalai Lama leeft als sinds 1959 in ballingschap. In welk land verblijft hij?
  - Hij vluchtte weg naar India, sindsdien woont hij daar (in Dharamsala).

Henri Dunant

- Welke wereldwijd verspreide en bekende organisatie werd door deze man gesticht?
  - Het Rode Kruis
- Henri Dunant richtte zijn bekende organisatie op na het meemaken van een voor hem zeer schokkende gebeurtenis. Welke?
  - Een veldslag tussen de Fransen en de Oostenrijkers, nabij Solferino (Italië). Hij was toen geschokt door het menselijke leed en hij mobiliseerde de plaatselijke bevolking om zowel vriend als vijand te helpen.
- De organisatie die door deze man gesticht werd, maakt inmiddels gebruikt van drie erkende emblemen. Teken ze!

-
- Het rode kruis, de rode halve maan en de rode ruit/kristal/diamant

- Welk land is het eerste land dat een eigen, landelijke vereniging stichtte binnen de organisatie die door deze man werd opgericht?
  - België is het eerste land dat een Rode Kruisvereniging oprichtte. Het Rode Kruis België is hiermee de oudste (en nog steeds bestaande) nationale Rode Kruisvereniging.

Moeder Theresa

- Welke missieorde werd opgericht door moeder Theresa?
  - De Missionarissen van de Naastenliefde, een religieuze orde voor zusters in Calcutta.
- In welke stad was moeder Theresa actief en stierf ze ook?
  - In Calcutta, in het oosten van India.
- In welk jaar verklaarde paus Johannes Paulus XII moeder Theresa zalig?
  - In 2003
- Waarmee hielden/houden moeder Theresa en haar orde zich voornamelijk bezig?
  - Ze zetten zich in voor de armen: onderwijs, hospitalen, weeshuizen, gehandicaptenzorg, vluchtelingen, bejaardenzorg, ...

Albert Schweitzer

- In welk Afrikaans land stichtte Albert Schweitzer een kliniek?
  - Gabon (in Lambaréné)
- Naast arts was Albert Schweitzer ook een beroemd muzikant. Welk instrumenten bespeelde hij?
  - Orgel en piano
- Wat was de kern van de filosofie van Albert Schweitzer?
  - Eerbied voor het leven
- In welke stad kreeg deze man een standbeeld?
  - In Deventer (Nederland) werd in 1974 een beeld van deze man onthuld.

Kofi Annan

- Kofi Annan heeft een belangrijke internationale positie. Wat is zijn 'job'?
  - Hij is secretaris-generaal van de VN
- Aan het hoofd van welke internationale organisatie staat Kofi Annan?
  - De Verenigde Naties, de internationale organisatie die 192 lidstaten (eind 2006) verenigt om samen te werken op vlak van internationaal recht, internationale veiligheid, ontwikkeling van de wereldeconomie en sociaal-maatschappelijke ontwikkelingen.
- Wie was de voorganger van Kofi Annan?
  - Boutros Boutros-Ghali (° 1922, Egypte), die de eerste Afrikaan was die deze post bekleedde.
- Waar woont Kofi Annan samen met zijn vrouw en kinderen?
  - In New York, waar het hoofdkwartier van de VN gevestigd is.

Pater Damiaan

- In welk dorp werd pater Damiaan geboren?
  - In Tremelo (Vlaams-Brabant)
- Wat is de officiële naam van pater Damiaan?
  - Jozef De Veuster
- Op welk eiland leefde, werkte en stierf pater Damiaan?

- Molokai, één van de eilanden van Hawaï
- Wat voor missionarisch werk deed pater Damiaan? Wat was daar zo speciaal aan?
  - Hij verzorgde de Hawaïaanse melaatsen, die samengebracht werden op het eiland Molokai. Hij bouwde er een kerk en een hospitaal, organiseerde het samenleven op het eiland. Hij liep daarbij het grote risico om zelf besmet te worden door lepra (wat uiteindelijk ook gebeurd is).

Mikhail Gorbatsjov

- Waaraan kwam eind jaren 1980 een einde dankzij het beleid van Mikhail Gorbatsjov?
  - De Koude Oorlog, het dreigende conflict tussen de communistische wereld (Rusland, China) en het westen (VS, Europa).
- Wat betekenen 'glasnost' en 'perestroika'?
  - Openheid (= glasnost) en vernieuwing (= perestroika)
- Wat is de belangrijkste politieke functie die Mikhail Gorbatsjov bekleed heeft?
  - Hij was president van de USSR van 1988 tot 1991.
- Ook de vrouw van Mikhail Gorbatsjov was heel populair. Hoe heette zij?
  - Raisa

Mohammed el-Baradei

- Mohammed el-Baradei staat aan het hoofd van een belangrijk internationaal agentschap. Welk?
  - Het Internationaal Atoomenergie Agentschap (IAEA)
- Waarvoor ijvert Mohammed el-Baradei?
  - Hij spant zich in om te voorkomen kernenergie wordt gebruikt voor militaire doeleinden en om te waarborgen dat kernenergie voor vreedzame doeleinden en op de veiligst mogelijke manier wordt gebruikt
- Als jongeman ging Mohammed el-Baradei studeren in het buitenland. Waar?
  - New York
- Welke belangrijke prijs won Mohammed el-Baradei in 2005?
  - Nobelprijs voor de Vrede, samen met het IAEA

Jan Vermeire

- Waar werd het eerste huis van de organisatie van Jan Vermeire geopend?
  - Brussel (in de Marollen)
- De naam van de organisatie van Jan Vermeire is eigenlijk een Italiaans woord. Wat betekent het?
  - Poverello betekent de 'kleine arme man'
- Hoe helpt de organisatie van Jan Vermeire mensen uit de 4de wereld?
  - Tegen een heel lage prijs kunnen mensen er eten, overnachten, zich wassen, ...
- Welke organisatie, die mensen in armoede helpt, werd opgericht door Jan Vermeire?
  - Poverello

Yasser Arafat

- In welke gewelddadige organisatie was Yasser Arafat aanvankelijk actief?
  - PLO of Front voor de Bevrijding van Palestina en FATAH

- In 1994 wint Yasser Arafat samen met Yitzhak Rabin en Shimon Peres de Nobelprijs voor de vrede. Waarvoor?
  - Omdat hij als eerste Palestijnse politieke leider Israël als staat erkende.
- Waar werd Yasser Arafat geboren?
  - In Egypte, Cairo
- Hoewel Yasser Arafat de Nobelprijs voor de vrede won, vinden sommigen dat hij eigenlijk een 'terrorist' is. Waarom?
  - Omdat hij gelinkt wordt aan de gijzeling van elf Israëlische Olympische Sporters in 1974 en ook vermeende betrokkenheid bij de moord op Amerikaanse diplomaten en een Belgische ambassademedewerker in 1974.

Jeanne Devos

- Jeanne Devos is pas op latere leeftijd in het klooster getreden. Hoe oud was ze toen?
  - Ze was reeds dertig jaar oud.
- Waar woont en werkt Jeanne Devos?
  - Zij werkt in India in de sloppenwijken van Bombay.
- In 2005 werd Jeanne Devos genomineerd voor een belangrijke internationale prijs. Welke?
  - Voor de Nobelprijs voor de Vrede.
- Hoe heet de organisatie van Jeanne Devos die zich ontfermt over verschopte straatkinderen en misbruikt huispersoneel?
  - National Domestic Workers Movement.

Nelson Mandela

- Nelson Mandela zat lange tijd gevangen. Waar?
  - Op Robbeneiland.
- Nelson Mandela is het gezicht van een bepaalde beweging in Zuid-Afrika. Welke?
  - De Xhosa- beweging of anti-apartheidsbeweging voor gelijke rechten voor blank en zwart, tegen het apartheidsregime.
- Samen met een bisschop uit zijn land, werkte Nelson Mandela aan een nationale verzoening. Welke?
  - De bisschop Desmond Tutu.
- Nelson Mandela werd in 1994 president van Zuid-Afrika. Wat was daar speciaal aan?
  - Hij was toen al 76 jaar oud en hij was de eerste zwarte president van Zuid-Afrika.

Alfred Nobel

- Wat is de bekendste uitvinding van Alfred Nobel?
  - De uitvinding van dynamiet in 1867.
- Alfred Nobel bepaalde in zijn testament wat er met zijn erfenis moest gebeuren. Wat was dat?

- Dat van de rente van zijn kapitaal elk jaar 5 Nobelprijzen moeten uitgereikt worden aan mensen die hun nut aan de mensheid hebben bewezen.
- Op welke dag worden de Nobelprijzen uitgereikt?
  - Op de sterfdag van Nobel, op 10 december.
- Voor welke verschillende disciplines worden Nobelprijzen uitgereikt?
  - Fysiologie en Geneeskunde, Natuurkunde, Scheikunde, Literatuur, Economie en Vrede.

Shirin Ebadi

- In 2003 won Shirin Ebadi de Nobelprijs voor de vrede. Waarom was dat in haar geval zo speciaal?
  - Zij heeft als eerste moslimvrouw deze prijs in ontvangst genomen.
- Waarvoor strijdt Shirin Ebadi?
  - Strijd voor de rechten van vrouwen en kinderen in Iran.
- Na de Iraanse Revolutie van 1979 mocht Shirin Ebadi haar ambt van rechter niet langer uitoefenen. Waarom niet?
  - Volgens de ayatollahs (hoogste sjitische islamitische geestelijke) waren vrouwen te emotioneel om het beroep van rechter uit te oefenen.
- Hoe werd Shirin Ebadi internationaal bekend?
  - Zij raakte internationaal bekend als mensenrechtenadvocate.

Oscar Romero

- Waarom was Oscar Romero zo populair bij de bevolking van El Salvador?
  - Vanwege zijn inzet voor de armen en de openlijk geuite kritiek op de politieke dictatuur van de regering en de schendingen van de mensenrechten.
- Waarop had Romero veel kritiek?
  - Op de doodseskaders van de regering en de het beleid van de regering.
- In 1977 verliet Oscar Romero het bisschoppelijk paleis. Waar ging hij toen wonen?
  - Hij verliet het paleis om te gaan wonen in een ziekenhuis voor de armen.
- Hoe kwam Oscar Romero om het leven?
  - Terwijl hij de mis opdroeg op 24 maart 1980 is hij vermoord door de doodseskaders.

Desmond Tutu

- Met welk bekend politicus werkte Desmond Tutu samen om de verzoening in zijn land tot stand te brengen?
  - Met de president Nelson Mandela.
- Waar werd Desmond Tutu geboren?
  - In Klerksdorp, Transvaal in Zuid-Afrika.
- Waar streed Desmond Tutu tegen? In 1977 verliet Oscar Romero het bisschoppelijk paleis. Waar ging hij toen wonen?
  - Tegen het apartheidsregime.
- Desmond Tutu werd aangesteld als voorzitter van een belangrijke commissie in Zuid-Afrika. Welke?

- o De South African Council of Churches, waar Desmond de eerste zwarte voorzitter was.

Martin Luther KING

Predikant (VS)

° 15.01.1929
+ 04.04.1968

★ ★ ★

Met welke woorden begon Martin Luther King zijn speech tijdens de legendarische 'Mars op Washington'?

Martin Luther KING

Predikant (VS)

° 15.01.1929
+ 04.04.1968

★ ★ ★

Martin Luther King werd slechts 39 jaar oud. Wat maakte abrupt een einde aan zijn leven?

Martin Luther KING

Predikant (VS)

° 15.01.1929
+ 04.04.1968

★ ★ ★

Waarvoor streed Martin Luther King?

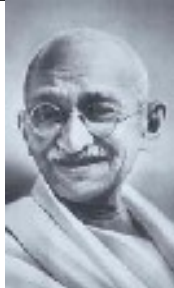
Martin Luther KING

Predikant (VS)

° 15.01.1929
+ 04.04.1968

★ ★ ★

Welke andere wereldberoemde man was het grote voorbeeld van Martin Luther King?

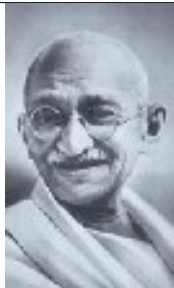
Mahatma GANDHI

Verzetsleider (India)

° 02.10.1869
+ 30.01.1948

★ ★ ★

Wat betekent 'mahatma' eigenlijk?

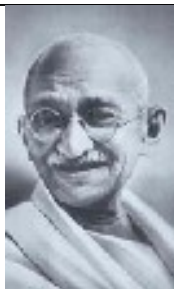
Mahatma GANDHI

Verzetsleider (India)

° 02.10.1869
+ 30.01.1948

★ ★ ★

Wat is de bekendste uitspraak van Mahatma Gandhi?

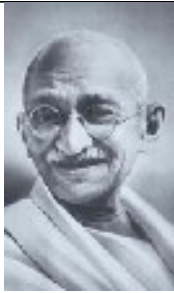
Mahatma GANDHI

Verzetsleider (India)

° 02.10.1869
+ 30.01.1948

★ ★ ★

Wat maakte het verzet van Mahatma Gandhi zo wereldberoemd?

Mahatma GANDHI

Verzetsleider (India)

° 02.10.1869
+ 30.01.1948

Waarvoor streed Mahatma Gandhi?

Dalai Lama

Spiritueel leider (Tibet)

° 06.07.1935

'Dalai Lama' is geen naam, maar wel een term die een bepaalde functie aanduidt. Welke?

Dalai Lama

Spiritueel leider (Tibet)

° 06.07.1935

De hoeveelste 'Dalai Lama' is deze man?

Dalai Lama

Spiritueel leider (Tibet)

° 06.07.1935

Deze Dalai Lama is ook op politiek vlak actief. Waar streeft hij naar?

Dalai Lama

Spiritueel leider (Tibet)

° 06.07.1935

De Dalai Lama leeft als sinds 1959 in ballingschap. In welk land verblijft hij?

Henri DUNANT

Bankier (Zwitserland)

° 08.05.1828
+ 30.10.1910

Moeder Theresa

Missiezuster (India)

° 27.08.1910
+ 05.09.1997

Welke wereldwijd verspreide en bekende organisatie werd door deze man gesticht? Welke missieorde werd opgericht door moeder Theresa?

Henri DUNANT

Bankier (Zwitserland)

° 08.05.1828
+ 30.10.1910

Moeder Theresa

Missiezuster (India)

° 27.08.1910
+ 05.09.1997

Henri Dunant richtte zijn bekende organisatie op welke stad was moeder Theresa actief en na het meemaken van een voor hem zeer schokkende gebeurtenis. Welke? stierf ze ook?

Henri DUNANT

Bankier (Zwitserland)

° 08.05.1828
+ 30.10.1910

Moeder Theresa

Missiezuster (India)

° 27.08.1910
+ 05.09.1997

De organisatie die door deze man gesticht werd in welk jaar verklaarde paus Johannes Paulus II moeder Theresa zalig? maakt inmiddels gebruik van drie erkende emblemen. Teken ze!

Henri DUNANT

Bankier (Zwitserland)

° 08.05.1828
+ 30.10.1910

Moeder Theresa

Missiezuster (India)

° 27.08.1910
+ 05.09.1997

Welk land is het eerste land dat een eigen landelijke vereniging stichtte binnen de organisatie die door deze man werd opgericht? Waarmee hielden moeder Theresa en haar orde zich voornamelijk bezig?

Albert SCHWEITZE

Arts (Duitsland)

° 14.01.1875
+ 04.09.1965

Kofi ANNAN

Diplomaat (Ghana)

° 08.04.1938

In welk Afrikaans land stichtte Albert Schweitzer een kliniek? Kofi Annan heeft een belangrijke internationale positie. Wat is zijn 'job'?

Albert SCHWEITZE

Arts (Duitsland)

° 14.01.1875
+ 04.09.1965

Kofi ANNAN

Diplomaat (Ghana)

° 08.04.1938

Naast arts was Albert Schweitzer ook een beroemd muzikant. Welk instrumenten bespeelde hij? Aan het hoofd van welke internationale organisatie staat Kofi Annan?

Albert SCHWEITZE

Arts (Duitsland)

° 14.01.1875
+ 04.09.1965

Kofi ANNAN

Diplomaat (Ghana)

° 08.04.1938

Wat was de kern van de filosofie van Albert Schweitzer? Wie was de voorganger van Kofi Annan?

Albert SCHWEITZE

Arts (Duitsland)

° 14.01.1875
+ 04.09.1965

Kofi ANNAN

Diplomaat (Ghana)

° 08.04.1938

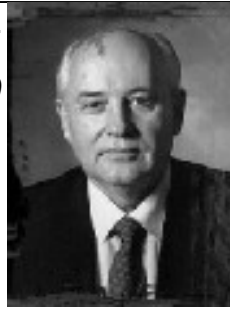
In welke stad kreeg deze man een standbeeld? Waar woont Kofi Annan samen met zijn vrouw en kinderen?

Pater Damiaan

Missionaris (België)

° 03.01.1840
+ 15.04.1889

Mikhail GORBATSJOV

Politicus (Rusland)

° 02.03.1931

In welk dorp werd pater Damiaan geboren?

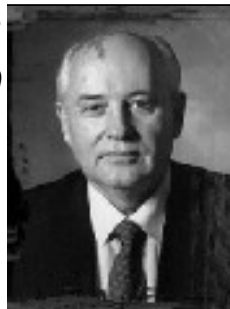
Waaraan kwam eind jaren 1980 een einde dankzij het beleid van Mikhail Gorbatsjov?

Pater Damiaan

Missionaris (België)

° 03.01.1840
+ 15.04.1889

Mikhail GORBATSJOV

Politicus (Rusland)

° 02.03.1931

Wat is de officiële naam van pater Damiaan?

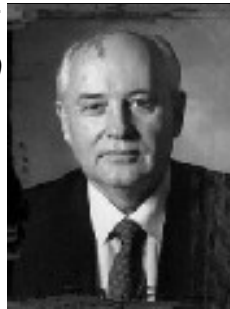
Wat betekenen 'glasnost' en 'perestroika'?

Pater Damiaan

Missionaris (België)

° 03.01.1840
+ 15.04.1889

Mikhail GORBATSJOV

Politicus (Rusland)

° 02.03.1931

Op welk eiland leefde, werkte en stierf pater Damiaan?

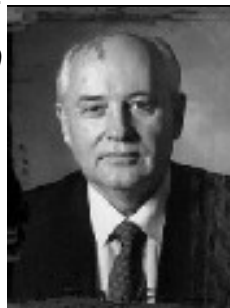
Wat is de belangrijkste, politieke functie die Mikhail Gorbatsjov bekleed heeft?

Pater Damiaan

Missionaris (België)

° 03.01.1840
+ 15.04.1889

Mikhail GORBATSJOV

Politicus (Rusland)

° 02.03.1931

Wat voor missionariswerk deed pater Damiaan?
Wat was daar zo speciaal aan?

Ook de vrouw van Mikhail Gorbatsjov was heel populair. Hoe heette zij?

Mohammed EL-BARADEI

Diplomaat (Egypte)

° 17.06.1942

Mohammed el-Baradei staat aan het hoofd van een belangrijk internationaal agentschap. Welk?

Jan VERMEIRE

Arts (België)

° 1919
+ 30.07.1998

Welke organisatie, die mensen in armoede helpt, werd opgericht door Jan Vermeire?

Mohammed EL-BARADEI

Diplomaat (Egypte)

° 17.06.1942

Waarvoor ijvert Mohammed el-Baradei?

Jan VERMEIRE

Arts (België)

° 1919
+ 30.07.1998

Waar werd het eerste huis van de organisatie van Jan Vermeire geopend?

Mohammed EL-BARADEI

Diplomaat (Egypte)

° 17.06.1942

Als jongeman ging Mohammed el-Baradei studeren in het buitenland. Waar?

Jan VERMEIRE

Arts (België)

° 1919
+ 30.07.1998

De naam van de organisatie van Jan Vermeire, is eigenlijk een Italiaans woord. Wat betekent het?

Mohammed EL-BARADEI

Diplomaat (Egypte)

° 17.06.1942

Welke belangrijke prijs won Mohammed el-Baradei in 2005?

Jan VERMEIRE

Arts (België)

° 1919
+ 30.07.1998

Hoe helpt de organisatie van Jan Vermeire mensen uit de 4de wereld?

Yasser ARAFAT

Politiek leider (Palestina)

° 24.08.1929
+ 11.11.2004

Jeanne DEVOS

Missionaris (België)

° 1935

In welke gewelddadige organisatie was Yasser Arafat aanvankelijk actief?

Jeanne Devos is pas op latere leeftijd in het klooster getreden. Hoe oud was ze toen?

Yasser ARAFAT

Politiek leider (Palestina)

° 24.08.1929
+ 11.11.2004

Jeanne DEVOS

Missionaris (België)

° 1935

In 1994 wint Yassar Arafat samen met Yitzhak Rabin en Shimon Peres de Nobelprijs voor de vrede. Waarvoor?

Waar woont en werkt Jeanne Devos?

Yasser ARAFAT

Politiek leider (Palestina)

° 24.08.1929
+ 11.11.2004

Jeanne DEVOS

Missionaris (België)

° 1935

Waar werd Yasser Arafat geboren?

In 2005 werd Jeanne Devos genomineerd voor een belangrijke internationale prijs. Welke?

Yasser ARAFAT

Politiek leider (Palestina)

° 24.08.1929
+ 11.11.2004

Jeanne DEVOS

Missionaris (België)

° 1935

Hoewel Yasser Arafat de Nobelprijs voor de vrede won, vinden sommigen dat hij eigenlijk een 'terrorist' is. Waarom?

Hoe heet de organisatie van Jeanne Devos die zich ontfermt over verschoolde straatkinderen en misbruikt huispersoneel?

Nelson MANDELA

Politicus (Zuid-Afrika)

° 18.07.1918

Alfred NOBEL

Chemicus (Zweden)

° 21.10.1833
+ 10.12.1896

Nelson Mandela zat lange tijd gevangen. Wat is de bekendste uitvinding van Alfred Nobel?

Nelson MANDELA

Politicus (Zuid-Afrika)

° 18.07.1918

Alfred NOBEL

Chemicus (Zweden)

° 21.10.1833
+ 10.12.1896

Nelson Mandela is hét gezicht van een bepaalde beweging in Zuid-Afrika. Welke? Alfred Nobel bepaalde in zijn testament wat er met zijn erfenis moest gebeuren. Wat was dat?

Nelson MANDELA

Politicus (Zuid-Afrika)

° 18.07.1918

Alfred NOBEL

Chemicus (Zweden)

° 21.10.1833
+ 10.12.1896

Samen met een bisschop uit zijn land, werkte Nelson Mandela aan een nationale verzoening. Welke bisschop? Op welke dag worden de Nobelprijzen uitgereikt?

Nelson MANDELA

Politicus (Zuid-Afrika)

° 18.07.1918

Alfred NOBEL

Chemicus (Zweden)

° 21.10.1833
+ 10.12.1896

Nelson Mandela werd in 1994 president van Zuid-Afrika. Wat was daar speciaal aan?

Voor welke verschillende disciplines worden Nobelprijzen uitgereikt?

Shirin EBADI

Juriste (Iran)

° 21.06.1947

In 2003 won Shirin Ebadi de Nobelprijs voor de vrede. Waarom was dat in haar geval zo speciaal?

Oscar ROMERO

Bisschop (El-Salvador)

° 15.08.1917

+ 24.03.1980

Waarom was Oscar Romero zo populair bij de bevolking van El-Salvador?

Shirin EBADI

Juriste (Iran)

° 21.06.1947

Waarvoor strijdt Shirin Ebadi?

Oscar ROMERO

Bisschop (El-Salvador)

° 15.08.1917

+ 24.03.1980

Waarop had Oscar Romero veel kritiek?

Shirin EBADI

Juriste (Iran)

° 21.06.1947

Na de Iraanse Revolutie van 1979 mocht Shirin Ebadi haar ambt van rechter niet langer uitoefenen. Waarom niet?

Oscar ROMERO

Bisschop (El-Salvador)

° 15.08.1917

+ 24.03.1980

Hoe kwam Oscar Romero om het leven?

Shirin EBADI

Juriste (Iran)

° 21.06.1947

Hoe werd Shirin Ebadi internationaal bekend?

Oscar ROMERO

Bisschop (El-Salvador)

° 15.08.1917

+ 24.03.1980

In 1977 verliet Oscar Romero het bisschoppelijk paleis. Waar ging hij toen wonen?

Desmond TUTU

Bisschop (Zuid-Afrika)

° 07.10.1931

Met welk bekend politicus werkte hij samen om de verzoening in zijn land tot stand te brengen?

Desmond TUTU

Bisschop (Zuid-Afrika)

° 07.10.1931

Waar streed Desmond Tutu tegen?

Desmond TUTU

Bisschop (Zuid-Afrika)

° 07.10.1931

Waar werd Desmond Tutu geboren?

Desmond TUTU

Bisschop (Zuid-Afrika)

° 07.10.1931

Desmond Tutu werd aangesteld als voorzitter van een belangrijke commissie in Zuid-Afrika. Welke?

Givers: de goeden en de slechten

Thema: oorlog en de gevlogen Aantal: +/- 10 per gespreksgroepje Materiaal: tekenmateriaal, papier Duur: 1 à 2 uur Vorm: gesprekjes via liedjes, tekstjes
--

Givers hebben heel wat rolfiguren. Het is leuk om daar een gesprek over te hebben. Deze rolfiguren hebben immers op één of andere manier invloed op hun leven.

Je kan beginnen met volgend kort tekstje. De prins schrijft een brief aan Doornroosje: *'Ik ben in een oorlog verzeild geraakt. Ik lig in een greppel, kogels fluiten om me heen. Naast me ligt een gewonde soldaat. Ik heb mijn zakdoek om zijn bloedende been gebonden. 'Wat voor oorlog is het?' vraag ik. 'Een kleine oorlog.' Hij kreunt. 'Morgen is het voorbij.' Hij kijkt mij aan. 'Hoort u bij de goeden of de slechten?' 'Ik hoor bij niemand.' 'Wat doet u dan hier?' (naar Toon Tellegen, Brieven aan Doornroosje)*

Laat je leden zichzelf voorstellen als een striptekenaar. Ze moeten nieuwe stripfiguren ontwikkelen. Teken de slechterik van het verhaal. Teken ook de held (de goede) van het verhaal.

Alle tekeningen worden in het midden gelegd. Je leden verzamelen de 'goeden' en de 'slechten' in twee aparte groepen.

Hierna kan je volgende vragen stellen:

- ging dit gemakkelijk?
- Welke eigenschappen maken dat iemand/iets bij de goeden of de slechten hoort?
- Is dit de juiste weergave van de werkelijkheid?
- Is een held altijd een goede?
- Wie is jullie held en waarom?
- Wat zeggen onze 'helden' over onszelf?

Variatie:

- doe dit in kleine groepjes
- geef per persoon een karakteristiek die de held, de slechterik moet hebben. Laat het groepje er over nadenken, past dit bij de held, waarom wel, waarom niet? 'hij moet mensen samenbrengen', 'hij/zij komt op voor sociale gelijkheid en speciaal voor de zwakken en kwetsbaren' 'hij/zij komt op voor het milieu en voor een leefbare omgeving voor komende generaties'.
- in plaats van je leden zelf helden en slechterikken te laten tekenen kan je een heleboel foto's en (niet gekende) prenten gebruiken die je dan kan verdelen.

Givers en jins: Leve Anarchie! Of toch ni?

Thema: kennismaken met verschillende staatsvormen, voor-en nadelen van deze staatsvormen ontdekken
Aantal: minstens 5 per groepje
Materiaal: (naar gelang de gekozen opdrachten) doeken, gazetten, bidons, bekertjes, pen en papier, touwen...
Duur: 3 uur
Vorm: groepsopdrachten/debat

Verloop

Je leden worden opgedeeld in groepjes van 5 tot 10 personen en schuiven telkens door naar een bepaalde ruimte waar ze een opdracht moeten vervullen. Ze krijgen ook 6 strookjes met daarop verschillende samenlevingsvormen en een beetje uitleg.

De begeleider van elke opdracht moet er op toezien dat de regels van de geldende staatsvorm strikt gevolgd worden

Staatsvormen

1. Anarchie: iedereen doet zijn goesting, overleg is verboden
2. Democratie: de helft + 1 heeft gelijk
3. Dictatuur: Het lot bepaalt 1 persoon die altijd gelijk heeft. De rest moet naar hem/haar luisteren en zwijgen.
4. Parlement/senaat: De groep wordt ingedeeld in twee ploegen, de meerderheid en de oppositie. De meerderheid mag met ideeën afkomen en de oppositie mag deze alleen goed- of afkeuren.
5. Unanimitieit: Iedereen moet het eens zijn anders mag er niets gebeuren.
6. Ervaring: De twee oudsten hebben altijd gelijk de rest moet zwijgen.
7. Vrouwen: de vrouwen hebben gelijk.

Opdrachten

1. Heel het groepje staat op een doek. Dit doek moet omgedraaid worden zonder dat iemand de grond raak.
2. Bindt je leden aan elkaar vast, samen moeten ze door een web van kris-kras gespannen touwen geraken.
3. Bouw met kranten een zo hoog mogelijke toren zonder dat deze omvalt.
4. Verplaats een berg zand met bekertjes. Er zit bij het begin water in de bekertjes en dat moet bewaard blijven. Extra materiaal mag niet gebruikt worden.
5. Schrijf een gedicht waarin een aantal opgegeven woorden staan.
6. Meet met een 5liter en een 3liter bidon exact 4 liter af.

Evaluatie

Nadat alle opdrachten gedaan zijn, volgt een evaluatie. De groepen worden door het lot herverdeeld: zo zitten er in de nieuwe groepjes 1 à 2 personen van de oude groepjes. Deze nieuwe groepjes bespreken de voor en nadelen van elk van de bestuursvormen.

Hierna stellen één of twee mensen van elk groepje één bestuursvorm voor en wordt een ideale vorm gekozen via stemming. Zo wordt geprobeerd een algemene conclusie te trekken.

Het maakt niet uit welke vorm wint, maar het gaat om de argumenten en het nadenken die hier voor gegeven worden.

Givers/jins: Met kromme taal kan je niet recht denken.

Thema: werken rond stereotiepen
Aantal: minimum 4- maximum 15 personen
Materiaal: per deelnemer: halsketting met de naam van een bevolkingsgroep, blanco briefjes per deelnemer, rode, gele, groene kleefstickertjes, balpennen.
Duur: 1 uur
Vorm: actief gesprek

Iedereen krijgt een halsketting op zijn rug, met daarop de naam van een bevolkingsgroep geschreven. De persoon mag niet zien welke bevolkingsgroep er op zijn voorhoofd kleeft. Iedereen loopt vrij rond in de ruimte en moet op zijn blaadje tips verzamelen om te weten te komen tot welke bevolkingsgroep hij of zij behoort. In de tips mag men het land niet vermelden, niet vertalen en men mag ook geen deel van het woord gebruiken in de beschrijving.

Als iedereen de bevolkingsgroep kent waartoe hij behoort krijgt iedereen verschillende (rode, gele, groene) kleefbolletjes. Met deze bolletjes moet men op zijn eigen papiertje aanduiden in welke termen zijn bevolkingsgroep benoemd werd.

- Rood staat voor een negatieve omschrijving
- Geel staat voor een neutrale omschrijving
- Groen staat voor een positieve omschrijving

Voer een gesprekje over wat je vaststelt. Wat valt je op in de taal? Is er een verband tussen taalgebruik en de mate waarin we vertrouwd zijn met culturen? Tot welk soort omschrijving is men teruggevallen? Waarom kiest men voor deze bewoordingen? Hoe komt men aan dit beeld?

(Zo kunnen we aantonen dat iedereen etiketten en stempels gebruikt. Deze zorgen er voor dat we belemmerd worden om mensen echt te leren kennen en verbondenheid te voelen met deze mensen.)

Mogelijke bevolkingsgroepen: Saoedi, Australiër, Rus, Chinees, Brit, Indiër, Indiaan, Nederlander, Mexicaan, Texaan, Vlaming, Fransman, Afrikaan, Japanner, Spanjaard.

Jins: Ontmoetingen aan de bron

Thema: Luisteren naar elkaars verhaal, elkaar op een andere manier leren kennen
Aantal: minimum 6
Materiaal: kommen water, reeks vragen per thema.
Duur: 2 uur of langer
Vorm: twee aan twee gesprekken

Om te beginnen kan je het verhaal van Jezus met de Samaritaanse vrouw vertellen.

Dit is het verhaal waar Jezus aankomt bij de bron en aan de vrouw vraagt 'Vrouw, geef mij wat te drinken'. Op deze manier gaat Jezus in gesprek met de vrouw. Dit is zeer bijzonder, want in die tijd is het verboden om als Jood met een Samaritaanse te praten. In de tijd van Jezus wist iedereen dat, dit was al chokerend op zich. Daarnaast wisten de mensen uit Jezus' tijd, dat 'elkaar tegenkomen bij de bron' symboliseerde dat er een huwelijk in de lucht hing. De luisteraars dachten toen 'oei, gaat Jezus trouwen?'. (Net zoals wij weten dat als je in een film een vrouw in de douche ziet en een daarna een mannenhand de deur opent er gevaar dreigt.) Een tweede verrassende wending in het verhaal dus. Het volledige verhaal van Jezus en de Samaritaanse aan de bron is terug te vinden in het evangelie onder Johannes 4, 1-42. (bijbelteksten kan je downloaden: www.nieuwebijbelvertaling.be)

Gesprekken:

Ga per 2 bij een bron (een kom water) zitten en praat over de vraagjes die er liggen. Als het gesprek beëindigd is, staan ze recht, gaan bij een andere bron zitten en wachten tot er iemand naar hen toekomt of ze gaan bij iemand die alleen zit bij een bron. Geef aan hoe lang een tweegesprek ongeveer kan duren.

Ga op het einde nog even samenzitten en denk even na over hoe het geweest is om dit gesprek eens te voeren.

Mogelijke thema's en vragen

- *Vrijheid*: Is vrijheid belangrijk? Kan je in deze maatschappij vrij zijn? in hoeverre zou jij je vrijheid opgeven voor je partner?
- *Vriendschap*: wat maakt een vriend een echte vriend? Moet je naast je lief ook je vrienden onderhouden? Moet je een echte vriend vaak zien? Moet je tegen echte vrienden altijd eerlijk zijn?
- *Liefde*: bestaat eeuwige liefde? Geloof jij in de liefde? Een lief hebben wanneer je jong bent, verspeel je dan je jeugd?
- *Toekomst*: wat wil jij zeker bereiken in je leven? Ben jij bang voor de toekomst? Hoe ga jij om met teleurstellingen? Bepaalt dat in de toekomst je aanpak? Hoe zie jij de toekomst van jezelf? Hoe zie jij naar de toekomst van de mens in de wereld, hier en in de derde wereld?
- *God*: wie is God? Als God bestaat, waarom is er dan zoveel leed in de wereld? Kan jij in ontmoetingen met mensen iets vertellen over je

godsbeeld? Zo ja, wat? Zo nee, waarom niet? Wat maakt dat het lukt, of niet lukt?

- *Samen/alleen:* wanneer voel je je alleen? Wanneer ben je graag alleen? Ben je soms eenzaam? Moet je als koppel alles samen doen?
- *Familie:* Hoe belangrijk is je familie voor je? Maak je veel tijd voor je ouders of grootouders? Omdat je het belangrijk vindt?
- *Trouw:* bestaat eeuwige trouw? Is de mens bedoeld om monogaam te zijn? Is het huwelijk realistisch? Is trouw noodzakelijk in een relatie? Waar(mee) begint ontrouw?
- *Eigenschappen:* welke eigenschappen verdraag jij moeilijk bij anderen? Welke eigenschap aanvaarden anderen het moeilijkst bij jou? Kan je goed met kritiek om? Welke eigenschap bewonder je het meest bij anderen?
- *Thuis:* Waar voel jij je thuis? Je thuis, is dat je huis? Wat heb je nodig om je ergens thuis te voelen? Waar voel je je niet thuis?
- *Talenten/zwakheden:* Waar ben je echt fier op? Waar erger je jezelf het meest aan i.v.m. jezelf? Als je iets hebt gedaan waarvoor je jezelf erg schaamt, aan wie vertel je het dan toch?
- *Uiterlijk:* hoe belangrijk is het uiterlijk voor je? Hoe verhoudt zich het innerlijke tegenover het uiterlijke? Beoordeel jij bij een eerste ontmoeting mensen op hun uiterlijk? Wat maakt iemand knap voor jou? Ben jij tevreden met je uiterlijk? Wat zou jij aan je uiterlijk veranderen?

5

Eucharistieviering

Welkom

Dit jaar staat met de jaarleuze 'one world, one promise' het thema 'vrede' in de kijker. Al 100 jaar beloven scouts en gidsen aan elkaar en aan de wereld om iedere dag de wereld een klein beetje beter te maken...

Openingsgebed

Ik zoek een land waar vrede is
Waar haat en nijd verdwenen is
En waar de mensen hand in hand
Tezamen leven in dat land

Ik zoek een stad waar vrede is
Waar eenzaamheid te dragen is
En waar de mensen zorgen dat
Er niemand doodloopt in die stad.

Ik zoek een land waar vrede is,
Waar liefde ons tot woning is
Waar de mensen last en kruis
Tezamen dragen in dat huis.

Ik zoek een mens die vrede is
Die ons een weg tot leven is
En die ons roept om op te staan
De handen aan de ploeg te slaan.

Ik zoek een land dat niet bestaat
Een droom die haast verloren gaat,
Een stad, een huis, een luchtkasteel,
O God, vraag ik misschien te veel?

Schuldbelijdenis

Kind:

Vandaag zag ik op het journaal
De zoveelste aanslag in het Midden Oosten.
Beelden van bloedende mensen en kapotte huizen.
Het lijkt niet op te houden.
Mensen die uit zijn op macht en geweld,
of verblind door hun grote gelijk,
maken andere mensen dood.
Hoe lang gaat dit nog door, God?
Misschien zwegen we te lang.
Kunnen alle goede mensen samen dit geweld niet stoppen?

Allemaal:

Help ons het geweld stoppen!

Kind:

Mijn broer is een varken.

Dat heb ik hem gezegd.

Hij denkt alleen aan zichzelf.

Hij doet nooit wat hij belooft.

En dan speelt hij thuis mooi weer.

Ik ben razend op hem.

'Ik wil je nooit meer zien!' heb ik geroepen.

Maar stel dat zoiets echt gebeurt?

Ik zou hem toch wel missen denk ik.

God, kan jij niet iets doen aan die eeuwige ruzie tussen ons?

Tja, ik weet het wel, zoiets moet ik zelf opknappen.

Help me dan maar,

Want het zal niet gemakkelijk zijn

Allemaal:

lieve god, help ons de moed te vinden om geen ruzie te maken.

1e lezing

het verhaal van het meesje en de sneeuwvlokjes. Dit verhaal vind je op pagina 38 van deze brochure.

Evangelie

'en kijk, één van de volgelingen van Jezus greep naar zijn zwaard, trok het, sloeg in op de knecht van de hogepriester en hakte hem zijn oor af. Toen zei Jezus tegen hem: steek je zwaard weer op zijn plaats. Want allen die naar het zwaard grijpen zullen door het zwaard omkomen.' (Mt.26,51-52)

Homilie

- *eigen woorden of*
- *tekst:*

'misschien zal het ooit nog gebeuren dat ergens een oude oma aan haar kleinkinderen zal vertellen van een tijd, heel, heel lang geleden toen de mensen nog wilden en barbaren waren dat hele steden werden platgebombardeerd, met kindjes en al.

Het was een tijd waar de verstandigste koppen De meest uitzinnige wapentuigen moesten uitvinden. Dat is heel lang geleden, nog voor de beschaving begon.

Toen dachten de mensen dat ze veiliger waren als ze goed bewapend waren. Nu weten zij dat dit niet klopt. Eigenlijk hadden ze dat al veel vroeger moeten weten, Na wat die jongen te horen kreeg in de tuin van de Oliveten.

Zo maar een oor afhakken met een zwaard,
Impulsief, uit schrik.
Toen al zei iemand: 'steek dat ding maar weg,
Want straks gaat men er jou mee te lijf.'
Uitgerekend die Man werd geweggepest en vermoord.

Toen waren de mensen nog als wilden en barbaren.
Maar dat is heel, heel lang geleden.'

Voorbeden

- Wij bidden voor leiders en mensen van onze maatschappij
Die woorden spreken van verzoening en respect
En ons op weg zetten naar goed samenleven
Laat ons bidden
- Wij bidden voor vredevolle ouders en opvoeders
Die hun kinderen en jongeren
erkennen en aanvaarden zoals ze zijn
Die hen helpen
om gevoelens van kwaadheid en verdriet te uiten
zonder geweld. Laat ons bidden.
- We bidden voor vredevolle scoutsgroepen,
Waar kinderen en jongeren leren samenleven in grote verscheidenheid,
Waar ze leren leven wat solidariteit en vrede is. Laat ons bidden.
- We bidden voor vredevolle kinderen en jongeren,
die hun energie en krachten gebruiken
om mee te bouwen aan een wereld
van rechtvaardigheid en vrede,
die het geluk van het goede samenleven leren kennen
en niet verleid worden door geweld. Laat ons bidden.

Tussenzang

- beloftelied
- beloftelied welpen/kabouters: we zullen het allemaal anders doen (zie pagina 53 van deze brochure)

Tafelgebed

God van leven en liefde,
Wij dragen brood en wijn in onze handen.
Mag het breken en delen dat uw Zoon ons voordeed
Ook uitnodigen om zo in het leven te staan,
Vandaag en alle dagen van ons leven. Amen.

Onze vader en communie

Bezinningstekst na de communie

Als de noot zou zeggen:
'één noot maakt geen melodie',
er zou geen muziek zijn.

als de steen zou zeggen;
'een steen kan geen muur optrekken'
er zou geen huis zijn.

als de druppel zou zeggen
'een druppel kan geen rivier worden',
er zou geen oceaan zijn.

Als de graankorrel zou zeggen:
'een graankorrel kan geen veld bezaaien',
er zou geen oogst zijn.

als de mens zou zeggen:
'een liefdesgebaar kan de wereld niet redden'
zou er nooit gerechtigheid,
vrede
waardigheid
getrouwheid
in de wereld van de mensen komen.

Slotlied

Jaarthemalied: One World One Promise - lyrics and music : last minit

*This is a song about one world and one promise !
Na na na na na .....*

Lichten uit en doe de spots maar aan.
Laat je eens horen van hier tot aan de maan.
Deux fois cinquante! Ja tel maar met ons mee.
100 jaar scouts dat is 50 maal 2!

Stop ! Arrêtons-nous pour le fêter !
Un monde, une promesse, c'est une grande idée.
Toucher la terre et sauter haut jusqu'au ciel
Crier que la vie est trop belle !

Ben je bruin of ben je blond
Maakt niet uit vanwaar je komt
Als één wereld staan we goed
Met al die kleuren op je snoet
1 belofte voor elkaar
al is het ginder, hier of daar
na na na na na na na

Biebabeloeba, heybabeloeba , hey!

Allez, tout l'monde le sait, komaan zing en schreeuw,
Juij, jippie, joepi, de scouts bestaat een eeuw !
Tous toujours prêts, hier gaan we nog een keer

Chante, danse en spring met z'n allen op en neer !

Petits, costauds, jeunes ou vieux
Tous ensemble de notre mieux
On a reçu la même chance
Faire parler nos différences
Une promesse sur nos visages
Une promesse pour tous les âges
Na na na na na na na

One World, one promise 3X

Na na na na na ....

One, two, three

Petits, costauds, jeunes ou vieux
Tous ensemble de notre mieux
On a reçu la même chance
Faire parler nos différences
Une promesse sur nos visages
Une promesse pour tous les âges
Na na na na na na na

One more time !

Ben je bruin of ben je blond
Maakt niet uit vanwaar je komt
Als één wereld staan we goed
Met al die kleuren op je snoet
1 belofte voor elkaar
al is het ginder, hier of daar
na na na na na na na

6 Ter inspiratie: gedichten, tekstjes en gebeden

Het gewicht van niets

Een koolmeesje vroeg aan een duif: 'Weet jij hoeveel een sneeuwvlok weegt?' 'Zo goed als niets', antwoordde de duif.

Het koolmeesje lachte. 'Ik zat gisteren op een dennentak toen het begon te sneeuwen. Geen sneeuwstorm, maar een zachte sneeuwbus, mooi als een droom. Omdat ik niets beters te doen had, telde ik de sneeuwvlokken die op mijn tak vielen. Na een tijdje was ik bij 3.751.952. toen viel de 3.751.953^{ste} op mijn tak, met een gewicht zo goed als niets, en toch brak de tak af.' Het koolmeesje vloog weg. De duif dacht na. Hij was al eeuwenlang een expert in de vrede. 'Misschien is er ook slechts 1 mens nodig om de weegschaal te doen omslaan en de hele wereld in vrede te laten leven', dacht hij.

Alles aan oorlog is fout.
zelfs de vervoeging
van het woord houdt
zich niet aan de regels
van sterk en zwak:

de verleden tijd
van oorlog is vrede.
Maar de verleden tijd
van vrede is oorlog.

Is het daarom dat er steeds
weer oorlog is en steeds
weer vrede? Omdat tijd
wel voorbij kan gaan
maar nooit is voltooid?

(Ted van Lieshout, Heer Beeld, ik wil u niet ontriefen, Leopold, 2002)

Moeder Theresa

De vrucht van stilte is het gebed
De vrucht van het gebed is geloof
De vrucht van het geloof is liefde
De vrucht van liefde is dienstbaarheid
De vrucht van dienstbaarheid is vrede

'Lieveke, zoek eens een land op de werldebol, waar de mensen geen ruzie maken'

*'doe ik' ... en Lieveke zocht.
Wel tien minuten.*

*Toen zuchtte ze heel diep:
'Hebt u soms geen andere werldebol?'*

Noem me geen vreemdeling;
De taal die ik spreek, klinkt wel anders,
maar de gevoelens die ik ermee uitdruk
zijn dezelfde.

Noem me geen vreemdeling;
Ik wil communiceren, ook als
mijn taal niet begrepen wordt.

Noem me geen vreemdeling;
Ik wil met anderen samen zijn
als eenzaamheid mijn hart verkoelt.

Noem me geen vreemdeling:
Ik wil me thuisvoelen
als mijn huis ver weg is.

Noem me geen vreemdeling:
Ik ben gewoon jouw vriend,
maar jij kent me nog niet.
(Comboni missionarissen, Quezon City, Fillipijnen
Uit: Onverwachte ontmoeting, Missio, 2000)

*Het is ontmoeting
dat je nodig hebt
Maar ontmoeting kan je nooit kopen
Als je voor ontmoeting betaalt
is het geen ontmoeting meer....*

Oorlogsmisdaad

Een nachtelijke stad
in een verlichte kerstboom
herscheppen
is geen misdaad
als je aan de juiste kant staat

vernuftige kraters creëren
rond strategische plaatsen-
meteen een massagraf
voor toevallig getroffen burgers-
is natuurlijk geen oorlogsmisdaad
als je aan de juiste
kant staat

je kunt woedend worden
leugens vertellen
hoopvol blijven
mensen opofferen
tv-nieuws zijn
stemmen winnen
geld verdienen
beurzen opjagen
gewonden troosten
moeders bedaren
lekker slapen
als je aan de
juiste kant staat.

(Patricia Lasoen, De wanhoop van Petit Robert, de Prom, 1993)

'Meisjes en jongens

We kennen allemaal
uit boeken en uit kranten, van film en van tv
de beelden van meisjes en jongens
die hun vrijheid verdedigen, met wapens in de hand.

We kennen allemaal
uit boeken en uit kranten, van film en van tv
de beelden van lijken van jongens en meisjes
die stierven, hun vrijheid verdedigend, met wapens in de hand.

We hebben ze al duizend maal gezien!
En dan.'

Ferando Silvan (Ruanda)

*Bedankt
Voor wie je bent
Voor alles wat je doet
Altijd recht uit het hart
Nooit omdat het moet*

Pit-tig

Op een keer
sprak de appel
tot de peer:
Ik ben toch ronder
en gezonder.
Kijk eens
naar mijn vorm.
Ik ben enorm.

Ja, dat zal wel,
zei de peer,
maar wist je dit?
Wij hebben allebei
heel gewoon
een klokhuis
en een pit!
(Jan Wauters)

Ons leven eindigt op de dag
dat we stil worden over de dingen die echt schelen.
(Martin Luther King)

*Gisteren is gegaan. Morgen moet nog komen.
We hebben alleen vandaag. Laten we beginnen!*
(Moeder Theresa)

Om in vrijheid te leven is het niet enkel nodig iemands ketens af te leggen,
maar om te leven op een manier die vrijheid respecteert en tegemoet komt.
(Nelson Mandela)

Een oog om een oog
maakt de wereld blind!
(Mahatma Gandhi)

*De enige echte gevangenis is angst,
de enige echt vrijheid is vrijheid van angst.*
(Aung San Sui Kyi)
Journalisten schreeuwen luid

mensen worden uitgebuit
oorlog om geloof en geld
lijden, honger, dood en geweld

Speuren naar een nieuw bericht
een vage ster, een hoopvol licht
Tussen al dat hels kabaal
klinkt een eeuwenoud verhaal
tegen onverschilligheid
niemand hoeft alleen te zijn

Luister naar het nieuw bericht
een zacht gefluister in de wind..
waait de wereld door
zorg dat je het hoort
ga het doorvertellen

Door de boodschap aangespoord
brengen mensen vreugde voort
teken van een nieuwe tijd
onbegrensde dienstbaarheid

Volg jij ook dat nieuw bericht
aan alle volkeren gericht?

Ga de wereld door
zorg dat men je hoort
ga het doorvertellen
ja, vertel het voort.

*Als ik President was,
Zouden de tanks speelgoed zijn voor kinderen.
Zakken met snoep zouden uit de lucht vallen.
De mortieren zouden ballonnen afvuren
En de geweren zouden in volle bloei staan.
Alle kinderen van de wereld
Zouden slapen in vrede,
Niet opgeschrikt door luchtalarm of beschietingen.
De vluchtelingen zouden teruggaan naar hun dorpen.
En wij zouden opnieuw beginnen.*

‘Als je blijft staren naar de plek
Waar de zon onderging,
Zal je ze nooit meer zien opgaan.’

Als ik kon toveren

Er klopt iets niet op de wereld, dat weten we allemaal. Hier moeten we voor onze lijn zorgen, in andere landen is er geen eten. Hier gooien we mooie

kleren weg omdat ze niet meer in de mode zijn, in andere landen zijn er kinderen die niet eens een t-shirtje hebben. En ga zo maar door... Maar, moeten we zo wel doorgaan? Heel veel mensen vinden van niet. Bijna iedereen vindt dat er vrede moet komen. Dat het kappen van oerwouden eindelijk eens moet ophouden. Dat mensen uit arme landen behoorlijk betaald moeten worden voor hun producten en dat er geen arme mensen meer zouden mogen zijn. er zijn allerlei organisaties die opkomen voor het milieu, voor vrede, voor kinderen, voor eerlijke wereldhandel, voor mensenrechten enzovoort. Waarom is alles dan nog niet veranderd? Dat is de taak voor politici. Maar wij moeten duidelijk maken dat we een Nieuwe Wereld willen!

geschiedenis

De tijd samengedrukt tot een gewelddadig
moment, tussen wieg en graf
de vroegwijze blik van een kind.
Van alle landen en van alle
Tijden, de geschiedenis als een slechte
Gewoonte van misbruik en moord.
Geschiedenis is van vroeger,
Kinderen zijn voor later.
Nu is de tijd waarvoor wij allemaal staan.
Hoe lang nog?
(Monika van Paemel)

Gepest

Tegen 't raam van de veranda
met mijn neus, mijn wangen nat.
Weer gepest op school. Eerst Johan,
dan de hele klas zowat.

Ik was boos, wat zeg ik, woedend!
Maar ik zei niks. Kon ik maar!
En weer thuis, toen dacht ik stiekem:
Kreng! En pestkop! Leugenaar!

Ik kijk zomaar de tuin in.
Kouwe biefstuk op mijn bord.
Ja, hier sta ik dan, zo droevig
Dat het bijna prettig wordt.
(André Sollie, Soms, dan heb ik flink de pest in, Houtekiet, 1993 (3))

*Over oorlog: 'Waarom lukte het ons om het slechts denkbare te realiseren,
maar niet het best denkbare?'*

‘Goede God,
soms hoor ik mensen
Zuchten en klagen.
Zij dromen over vroeger,
over de tijd die voorbij is.
Zij lijken op die mens
die naar de plek blijft staren
waar de zon onderging.

Wil jij hen helpen,
zodat ze zich omdraaien,
naar de mooie dingen die vandaag gebeuren,
in onze jeugdbeweging bijvoorbeeld,
of in dat dorp van de bananenboeren in de filipijnen
waarover we op school leerden.

Ik wil zo graag
dat ze zich omdraaien,
en dat ze de zon zien opgaan’

*‘hoe smaakt vrede?
Ergernis en ruzie om grote en kleine dingen
Mijn gelijk is groter dan het jouwe.
Mijn kortzichtigheid ook.
We lopen vast.
Zetten we schoorvoetend een stap naar elkaar?
Samen opnieuw beginnen geeft een warm gevoel.
Vrede smaakt zoet en zuur tegelijk’*

‘Dromen van een wereld van mensen elkaar verstaan,
jong en oud, man en vrouw, van welke religie of kleur dan ook;
een wereld waar de achterdeur mag openstaan;
waar je de klok rond onbevangen op straat mag komen;
waar armoede, dichtbij en ver, in een vergeten verleden ligt;
waar werkloosheid onbestaande is
en de mensen zinvolle arbeid hebben,
ziekte en dood niet het laatste woord hebben.

‘Goede God,
er zijn zoveel landen,
zoveel mensen,
elk met hun eigen taal,
eigen cultuur
eigen dromen

Als we elkaar eens konden ontmoeten
en al die dromen samen leggen,
dan zouden we misschien beter
Jouw droom begrijpen.

Dan zou het ook handiger zijn
om te werken
aan een wereld die mooi is
en goed om in te wonen.

Kan Jij mij helpen om te stappen
naar mensen die ik niet zo goed ken?’

‘Mensen met koffers gaan over de wereld,
van oorlog naar vrede, van honger naar brood.
Vaak zijn ze niet welkom, dan moeten ze terug;
van voedsel naar honger, van leven naar dood.

Mensen met koffers, ze reizen per vliegtui,
Ze reizen per ezel, per trein of per vlot.
Ze vluchten voor machthebbers en hun soldaten,
Voor beul of tiran, of een andere God.

De geur van het gras
dat je grootvader maaide,
het wuivende graan
dat je vader eens zaaide.

Het kleine verdriet
dat je moeder steeds suste,
Heur haar dat zo kriebelde
als ze je kuste.

Dat alles was thuis,
dat alles was meer.
Dat alles, dat alles,
dat alles nooit weer.

Mensen met koffers gaan over de wereld.
Altijd op de vlucht naar de volgende grens.
Ze vluchten voor tovenaars, reuzen en heksen,
voor duivel en draak- die vermomd gaan als mens.
(Sjoerd Kuiper, Alleen mijn verhalen nam ik mee, Leopold, 1998)

Zou Jezus met zijn eerste woorden van de bergrede bedoeld hebben dat zo’n
visioen minder utopisch is dan we wel denken?

‘Gelukkig de treurende,
want zij zullen getroost worden.
Gelukkig de zachtmoedigen,
Want zij zullen het land bezitten.
Gelukkig wie honger en dorst naar gerechtigheid,

Want zij zullen verzadigd worden'.
Mattheus, 5, 4-6

*Geef me de kracht om iedere keer een halt toe te roepen aan de groeiende
onverschilligheid en het oprukkend cynisme in en rond mij?
Kan ik het diepe geloof en vertrouwen van Gods liefde werkzaam is en blijft in
mij, in de mensen om mij heen, in de hele wereld, koesteren en laten groeien?*

‘als je hart bitter is,
zal suiker in je mond niet helpen’
Joods spreekwoord

*Geen woorden
En geen gebalde
vuisten meer.
Ik tekende de vrede
met een vinger
langs je rug.
Jij keerde je
langzaam om
en glimlachte.
(Theo Olthuis)*

Als de noot zou zeggen:
‘één noot maakt geen melodie’,
er zou geen muziek zijn.

als de steen zou zeggen;
‘een steen kan geen muur optrekken’
er zou geen huis zijn.

als de druppel zou zeggen
‘een druppel kan geen rivier worden’,
er zou geen oceaan zijn.

Als de graankorrel zou zeggen:
‘een graankorrel kan geen veld bezaaien’,
er zou geen oogst zijn.
als de mens zou zeggen:
‘een liefdesgebaar kan de wereld niet redden’
zou er nooit gerechtigheid,
noch vrede
noch waardigheid
noch getrouwheid
in de wereld van de mensen komen.

(uit ‘Adem halen’ het spiritualiteitsboek van Broederlijk Delen)

*'Wie te lang nadenkt voor hij een stap zet,
staat zijn leven lang op één been'
China*

7

Muziek

I come and stand at every door

I come and stand at every door
But no one hears my silent prayer
I'm knocking yet remain unseen
For I am dead, for I am dead

Ik kom en sta aan iedere deur
Maar niemand hoort mijn stil
gebed
Ik klop en blijf ongezien
Want ik ben dood, want ik ben
dood

I'm only seven although I've died
In Hiroshima long ago
And seven also I was then
When children die, they do not
grow.

Ik ben slechts zeven jaar, hoewel ik
stierf
In Hirochima lang geleden
Ik ben zeven nu, zoals toen
Wanneer kinderen sterven groeien
ze niet meer

My hear was scorched by swirling
flames
My eyes grew dim, my eyes grew
blind
Death came and turned my bones
to dust
And that was scattered by the
wind.

Mijn haar werd verbrand door
uitslaand vuur
Mijn ogen werden klein, mijn ogen
werden blind
De Dood kwam en maakte mijn
beenderen tot stof
Dat verspreidde door de wind

I need no food, I need no rice
I need no sleep, nor even warmth
I ask for nothing for myself
For I am dead, for I am dead

Ik heb geen eten, geen rijst nodig.
Ik hoef geen snoep noch brood
Ik vraag niet voor mijzelf
Want ik ben dood, want ik ben
dood

All that I ask is that for peace you
fight today
You fight to die
So that the children of this world
May live and grow
And laugh and play.

En dat wat ik vraag is dat voor de
vrede je vecht vandaag, je vecht
vandaag
Zodat de kinderen op deze wereld
Mogen leven en groeien en lachen
en spelen

Beloftelied van de welpen/kabouters

We zullen het allemaal anders doen.
We zullen het allemaal anders doen
de botsen en de builen.
We zullen het allemaal echter doen
het lachen en het huilen.
We zullen het allemaal beter doen
het geven en het krijgen.
We zullen het allemaal echter doen
het praten en het zwijgen.

Refrein:

En ik huil in de horde
met luid geblaf dat ik van je hou
En ik huil in de horde
En ik zing met de wolven oeoeeoe
Alle welpen en wolven

We zullen het allemaal anders doen
de plannen en de dromen.
We kunnen weg of blijven staan
want alles kan nog komen.
We zullen het allemaal beter doen
het blozen en het schamen.
We zullen het allemaal echter doen
en alles altijd samen.

Refrein

Nooit brengt een oorlog vrede

Wannes van de Velde

Het was voorbij
Het leed was weer geleden
Er werd getracht het lijden te vergeten
Men had beslist geen oorlog meer te voeren
Nu men de waanzij weer eens had gevoeld
Niemand vond baat bij het nutteloze lijden
Niemand zag nut in deze nutteloze strijd.

Refrein
Hoe zeer ook wordt geleden
Nooit brengt een oorlog vrede
Maar zinloze nijd.
Laat ons hier dus verwensen
De haat onder de mensen
De leugen van het glorieus wapenfeit.

Toch komt hij weer,
De oorlog die niet komen kan,
Door winstbejag, door roekeloze leiders.
Er wordt beslist de oorlog in te roepen
Tot sterking van 't versleten kapitaal
En de machine is niet meer te stuiten
Weer kraakt het militaire juk ons allemaal.

Refrein

Maar iedereen,
Wat er ook wordt geschreven,
Beslist uiteindelijk over eigen daden
En moet je kiezen, kies dan voor het leven
Dat is voor ons de inzet van de strijd
En dreigt de wet en dwingt ze toe te geven
Weet dan dat een oorlog nooit vrede brengen kan.

Eigen God eerst

Willem Vermandere

We zouden beter wat minder ruzie maken over welke God nu de beste is, en liever voor wat vrede zorgen op de wereld

Wie schiep de moslims en wie schiep de joden en 't Talibanvolk van Afghanistan
wie schiep de heimatloze zigeuners en de katoenplukkers van Oezbekistan
Schiep Jahweh misschien ook de pygmeeën en bedacht ie voor d'eskimo's dat ijskoud lot
en die dorre woestijnen voor de magere berbers of was dat Allah, was dat Jehovah, of God

Wie schiep de hindoe's en hun heilige koeien en 't arm volk dat daar op strate creveert
Heel handig die kasten en die wedergeboorte, zodat de pasja daar rustig regeert
Wie verzon toch al die verstikkende fabels an al die uitverkoren flauwekul
En dat ultiem paradijs voor de zelfmoordkrijgers, den blik naar achter en 't verstand op nul

God schiep destijds in amper zes dagen de wereld en het eindeloos firmament
Maar de zevenden dag viel ie in slape, aldus dat na 't vertellement
We weten zo weinig van zoveel geheimen, van kleuren en rassen en 't waarom van 't heelal
En zo bedacht de mens zelve zijneschepper, elk volk zijn Godje dat hem beschermen zal

Die God van 't eigen volk in nen gruwel, die "gott mit uns" die tut mir so leit 'k geloof niet in een God tot de tanden bewapend, in "dieu le veut" en in "god on my side"
zwijg mij val al die wrokkige goden, 't zij Jahweh 't zij Allah, de die zijn al dood
vertel ons liever van vriendschap en vrede en 't eerlijk delen van 't dagelijks brood

sommige mensen houden van lasagna
andere mensen dan weer ni
sommige mensen drinken graag champagne
andere mensen ne Fristi

sommige mensen poetsen hun tanden
andere mensen dan weer ni
sommige mensen eten met hun handen
andere mensen eten ni

sommige mannen zijn zwaar geschapen
andere schapen hebben weinig wol
sommige mensen gebruiken geen wc-papier
voor sommige mensen speelt da gene rol

sommige dames dragen een hoofddoek
andere madammen dan weer ni
sommige mannen dragen nooit een onderbroek
het gaat dus niet altijd om da wa da ge zie
zoveel mensen, zoveel wensen
en zoveel verschillen

zoveel mensen die vanbinnen toch hetzelfde willen
warme dagen in de zon dat het eeuwig duren mag
en als ik u tegenkom doe ik u ne goeiendag

alles wat da kik goe vind
vinde gij altijd slecht
alles wa da kik wil scheefslaan
trekte gij altijd recht

als ikik nen jeansrok aanheb
vinde gij da ouderwets
als kik iets supergraaf vind
dan vinde gij da maar gezwets

auw zoveel mensen, zoveel wensen en zoveel verschillen
zoveel mensen die vanbinnen toch hetzelfde willen
warme dagen in de zon dat het eeuwig duren mag
en als ik u tegenkom doe ik u ne goeiendag

heb ik wat ik weet zelf gevonden
heb ik wat ik zeg zelf ontdekt?

of praat ik na wat iedereen mij voorzegt
en heb ik voor een ander wel respect?

Want alles da ge zegt zijde zelf
alle apen apen apen na
voor ik iets ga doorvertellen
denk ik er liever toch eens twee keer over na

warme dagen in de zon dat het eeuwig duren mag
en als ik u tegenkom doe ik u ne goeiendag
warme dagen in de zon dat het eeuwig duren mag
en als ik u tegenkom doe ik u ne goeiendag

Mass Destruction Faithless

Whether long range weapon or suicide bomber
Wicked mind is a weapon of mass destruction
Whether you're soar away sun or BBC 1
Misinformation is a weapon of mass destruction
You could a Caucasian or a poor Asian
Racism is a weapon of mass destruction
Whether inflation or globalization
Fear is a weapon of mass destruction

Lange afstandswapen of kamikaze
Gek verstand is een massavernietigingswapen
Reisbureau of BBC1
Misinformatie is een massavernietigingswapen
Iemand uit de Kaukasus of een arme Aziër
Racisme is een massavernietigingswapen
Inflatie of globalisering
Angst is een massavernietigingswapen

My dad came into my room holding his hat
I knew he was leaving,
he sat on my bed told me some facts, son.
I have a duty, calling on me
You and your sister be brave my little soldier
And don't forget all I told ya
Your the mister of the house now remember this
And when you wake up in the morning give ya momma a kiss
Then I had to say goodbye

Mijn vader kwam de kamer binnen met zijn pet in zijn
hand
Ik wist dat hij wegging,
hij zat op mijn bed en vertelde wat feiten, zoon.
Ik heb een plicht, die me roept
Jij en je zusje moeten dapper zijn mijn kleine soldaat
En vergeet niet dat ik het je heb verteld
Jij bent nu de man in huis, onthou dat
En geef je moeder een kus als je wakker wordt
Toen moest ik vaarwel zeggen

In the morning woke momma with a kiss on each eyelid,
Even though I'm only a kid
Certain things can't be hid
Momma grabbed me
Held me like I was made of gold
But left her inner stories untold
I said, momma it will be alright
When daddy comes home, tonight

's Ochtends wekte ik mamma met een kus op ieder ooglid
Hoewel ik nog een kind was
Sommige dingen kunnen verborgen worden
Mamma greep me
Hield me vast alsof ik van goud gemaakt was
Maar liet haar geheimste verhalen onverteld
Ik zei, mamma alles komt goed
Wanneer papa thuis komt, vanavond

Whether long range weapon or suicide bomber
Wicked mind is a weapon of mass destruction
Whether you're soar away sun or BBC 1
Misinformation is a weapon of mass destruc
You could a Caucasian or a poor Asian
Racism is a weapon of mass destruction
Whether inflation or globalization
Fear is a weapon of mass destruction

Lange afstands wapen of kamikaze
Gek verstand is een massavernietigingswapen
Reisbureau of BBC1
Misinformatie is een massavernietigingswapen
Iemand uit de Kaukasus of een arme Aziër
Racisme is een massavernietigingswapen
Inflatie of globalisering
Angst is een massavernietigingswapen

Whether Halliburton or Enron or anyone
Greed is a weapon of mass destruction
We need to find courage, overcome
Inaction is a weapon of mass destruction
Inaction is a weapon of mass destruction
Inaction is a weapon of mass destruction

Halliburton of Enron of iemand anders
Gierigheid is een massavernietigingswapen
We moeten moed vinden, het te boven komen
Niets doen is een massavernietiginswapen
Niets doen is een massavernietiginswapen
Niets doen is een massavernietiginswapen

The skin under my chin
is exploding, again.
I'm getting stress from some other children.
I'm holding it in, we taking sides, like a politician
an if I get friction we get to fightin.
I defend my dad he's the best of all men
an whatever he's doin he's doin the right thing.
Its frightenin but it makes me mad, why do all
of these people seem to hate my dad?
an if that ain't enough, now I've got these spots.

I go to sleep every night with my stomach in knots.
and whats more I can hear Mama next door
explore the radio for reports of war.
and all we ever seem to do is hide the tears,
seems Daddy been gone for years.
But he was right, now I'm geared up for the fight
an he would be proud of me if Daddy came home tonight.

De huid onder mijn kin
explodeert, weer.
Ik raak gestresst door andere kinderen
Ik hou het in, we staan aan kanten, als politici
en ik krijg frictie we gaan vechten.
Ik verdedig mijn vader hij is de beste van alle mannen
en wat hij ook doet hij doet het goede
Het is eng maar het maakt me kwaad, waarom
lijken al deze mensen mijn vader te haten?
En alsof dat nog niet genoeg is heb ik nu deze vlekken
Ik ga iedere nacht slapen met een knoop in mijn maag
en bovendien kan ik Mama hiernaast horen
ze scant met de radio voor verslagen van de oorlog.
En alles wat we lijken te doen is onze tranen verbergen,
het lijkt alsof Papa al jaren weg is.
Maar hij had gelijk, nu ben ik klaar voor het gevecht
en hij zou trots op me zijn als hij vanavond thuis zou
komen

Whether long range weapon or suicide bomber
Wicked mind is a weapon of mass destruction
Whether you're soar away sun or BBC 1
Misinformation is a weapon of mass destruc
You could a Caucasian or a poor Asian
Racism is a weapon of mass destruction
Whether inflation or globalization
Fear is a weapon of mass destruction

Lange afstands wapen of kamikaze
Gek verstand is een massavernietigingswapen
Reisbureau of BBC1
Misinformatie is een massavernietigingswapen
Iemand uit de Kaukasus of een arme Aziër
Racisme is een massavernietigingswapen
Inflatie of globalisering
Angst is een massavernietigingswapen

My story stops here, lets be clear
This scenario is happening everywhere
And you ain't going to nirvana or farvana
You're coming right back here to live out your karma
With even more drama than previously, seriously
Just how many centuries have we been

waiting for someone else to make us free
And we refuse to see
That people overseas suffer just like we
Bad leadership and ego's unfettered and free
Who feed on the people they're supposed to lead
I don't need good people to pray and wait
For the lord to make it all straight
There's only now, do it right.
Cos I don't want your daddy, leaving home tonight

Mijn verhaal stopt hier, laat het duidelijk zijn
Dit scenario gebeurt overal
En je gaat niet naar het nirvana of farvana
je komt hier weer terug om je karma uit te leven
Met zelfs nog meer drama dan voorheen, serieus
Hoeveel eeuwen hebben we eigenlijk
gewacht tot iemand anders ons bevrijdde
En we weigeren te zien
Dat mensen over de zee net zo lijden als wij
Slecht leiderschap en ego's ongevoerd en vrij
Die zich voeden met de mensen die ze moeten lijden
Ik heb geen goede mensen nodig om te bidden en wachten
Op de heer die alles weer goed maakt
Er is alleen nu, doe het goed
Want ik wil niet dat je papa vanavond weg gaat.

Whether long range weapon or suicide bomber
Wicked mind is a weapon of mass destruction
Whether you're soar away sun or BBC 1
Misinformation is a weapon of mass destruc
You could a Caucasian or a poor Asian
Racism is a weapon of mass destruction
Whether inflation or globalization
Fear is a weapon of mass destruction

Lange afstands wapen of kamikaze
Gek verstand is een massavernietigingswapen
Reisbureau of BBC1
Misinformatie is een massavernietigingswapen
Iemand uit de Kaukasus of een arme Aziër
Racisme is een massavernietigingswapen
Inflatie of globalisering
Angst is een massavernietigingswapen

een heel klein beetje oorlog Noordkaap

zou een heel klein beetje oorlog
soms niet beter kunnen zijn
dan die luid gesproken woorden
en die nachten van de pijn?

Zou een heel klein beetje oorlog
Soms niet beter kunnen zijn
Dan onuitgevoerde moorden
En die lachjes van venijn?

Refr: zou het niet? Zou het niet?
Want dit verdriet, gaat te diep

Een kort gevecht
Het hoeft echt niet lang te duren
Een korte stoot en dan weer verder
Een kort gevecht
Het hoeft echt niet lang te duren
Een korte stoot en dan weer verder

Refr.

Zou een heel klein beetje oorlog
Dan niet beter kunnen zijn?

Beste vriend op aarde Samson en Gert

Waar vind ik de woorden hoe zeg ik
jou
Waarom ik je door en door
vertrouw?
Zal ik je vertellen wat je betekent
voor mij?
Oh jij!

Hoe kan ik je tonen wat ik bedoel?
Hoe laat ik je weten wat ik voel?
Zal ik je vertellen wat je betekent
voor mij?
Oh jij!
Jij bent m'n beste vriend op aarde!

Jij bent m'n beste vriend op aarde!
Jij bent m'n beste vriend op aarde!
Ik zet het even voor je op een rij
Aarde op vriend beste mijn bent jij!

Ooit was ik zo eenzaam nu heb ik
jou
En nu sta ik nooit meer in de kou
Zal ik je vertellen wat je betekent
voor mij?
Oh jij!

Jij bent mijn amigo mijn kameraad
Gertje zeg jij bent mijn beste maat
Zal ik je vertellen wat je betekent
voor mij?
Oh jij!
Jij bent m'n beste vriend op aarde!

REFREIN

Duizend woorden zeggen niet wat
ik voel
Maar je weet vast wel wat ik bedoel

REFREIN 2x

**Vanbinnen
Clouseau**

Hoe vertel ik 's avonds aan mijn
kind
Dat de toekomst naar ons lacht?
Maak je geen zorgen, over morgen
Hoe verklaar je alle moord en
brand
Voor een god of voor een land?
Dat baart me zorgen, over morgen

Ziet niet iedereen vandaag
We kunnen zo niet verder
Want er is altijd die vraag:
Hoe rustig slaapt m'n kind
vandaag?
En ik hoop op een nieuwe dag
En ik hoop als ik naar je lach
Dat de zon gaat stralen in hart
En vergeet hoe de wereld strijdt
Want ik weet: daaraan komt een
eind
Als je maar weet waar alles start:
De zon schijnt in je hart
Deze wereld is zo dolgedraaid
Vol van oorlog en verderf
Dat baart me zorgen, over morgen
Iedereen is zo snel opgenaaid
Enkel bezig met zichzelf
Ik maak me zorgen, zoveel zorgen
Soms word ik er stil van en
verdrietig
En het is nog zo klein
Behoed mijn kind van alle pijn
En ik hoop op een nieuwe dag
En ik hoop dat met elke lach
De zon gaat stralen in je hart
En vergeet alle haat en nijd
Want ik weet: ooit stopt de strijd
Al zijn de nachten grijs en koud
Er is iemand die van je houdt
Er is altijd iemand die van je houdt
En kijk
De dag begint
En de zon die schijnt
Voor jou m'n kind
En ik hoop
OVER MORGEN

The scene

en in de stilte voor de storm
zijn de vrienden bij elkaar
de kat, de hond, het lam, de
adelaar
geen motto, geen vlag, geen
uniform
en we zingen zachtjes op het plein
is ons dorp klein, is ons dorp groot
dit is de beschaving, dit is mooi en
groot
en dus kwetsbaar voor
beschadiging
en domheid eist de dood

en op de avond voor de dag
is ons gezichtsveld onbeperkt
tussen kroeg, moskee en kerk
geen volksheld, geen volkslied,
geen vlag
en we zingen zachtjes op het plein
is ons dorp klein, is ons dorp groot
dit is de beschaving, dit is mooi en
gaaf
en dus kwetsbaar voor
beschadiging
en domheid eist de dood

en in de stilte voor de storm
grijpt een kleine rat zijn kans
vraagt een grauwe muis ten dans
in de stilte voor de storm
dit is de beschaving, dit is mooi en
groot
en dus kwetsbaar voor
beschadiging
en domheid eist de dood

van Grieken naar Romeinen
van Romeinen naar barbaren
van barbaren naar gelovigen
van gelovigen naar christenen
van christenen naar heidenen
en terug naar de barbaren

en een barbaar doet wat?
vormt een horde en brandt plat

dit is de beschaving, dit is mooi en
groot

en dus kwetsbaar voor
beschadiging
en domheid eist de dood
Ik denk aan jou

Wartime Prayers
Paul Simon

Prayers offered in times of peace
are silent conversations,
Appeals for love or love's release
In private invocations
But all that is changed now,
Gone like a memory from the day
before the fires.
People hungry for the voice of God
Hear lunatics and liars
Wartime prayers, wartime prayers
In every language spoken,
For every family scattered and
broken.

Because you cannot walk with the
holy,
If you're just a halfway decent
man.
I don't pretend that I'm a
mastermind
With a genius marketing plan.
I'm trying to tap into some wisdom,
Even a little drop will do.
I want to rid my heart of envy
And cleanse my soul of rage
Before I'm through.

Times are hard, it's a hard time
But everybody knows all about
hard times.
The thing is, what are you gonna
do?
Well, you cry and try to muscle
through
Try to rearrange your stuff
But when the wounds are deep
enough,
It's all that we can bear,
We wrap ourselves in prayer.

Because you cannot walk with the
holy,
If you're just a halfway decent
man.
I don't pretend that I'm a

mastermind

With a genius marketing plan.

I'm trying to tap into some wisdom,
Even a little drop will do.
I want to rid my heart of envy
And cleanse my soul of rage
Before I'm through.
A mother murmurs in twilight
sleep
And draws her babies closer.
With hush-a-byes for sleepy eyes,
And kisses on the shoulder.
To drive away despair.

River in reverse
Elvis Costello op gelijknamige
CD

How long does a promise last?
How long can a lie be told?
What would I take in exchange for
my soul?
Would I notice when it was sold?

Wake me up
Wake me up
Wake me up with a slap or a kiss
There must be something better
than this
'Cos I don't see how it can get
much worse
What do we have to do to send
The river in reverse

Every man a crawling kingsnake
Every girl a half a heartbreak
Every woman sold into shame
To any son without a name

Are your arms too weak to lift?
Another shovel on the graveyard
shift
Here comes the flood if you catch
my drift
Where the things that they
promised are not a gift

If man falls through the mirror of a
lake
They fish him out quick and they
call him a fake
Give him all the temptations he
can take
Tie him up high 'til his bones break

Wake me up
Wake me up
Wake me up with a slap or a kiss
There must be something better
than this
'Cos I don't see how it can get
much worse
What do we have to do to send

The river in reverse

I thought I heard somebody laugh
Look out your window
They're chasing shadows in the
dark
They're counting widows

I felt a sliver of glass
Saw a cross in splinters
I felt the truce of spring
Dig me out of the trench of winter

So count your blessings when they
ask permission
To govern with money and
superstition
They tell you it's all for your own
protection
'Til you fear your own reflection
But the times are passing from
illumination
Like bodies falling from a
constellation
An uncivil war divides the nation
So erase the tape on that final ape
running down creation
Running down creation

Wake me up
Wake me up
Wake me up with a slap or a kiss
There must be something better
than this
Wake me up
Wake me up with a slap or a kiss
There must be something better
than this

We can bomb the world into pieces Michael Franti and Spearhead

Please tell me the reason
Behind the colours that you fly
Love just one nation
And the whole world we divide
You say you're sorry
Say, there is no other choice
But God bless the people them
who cannot raise their voice

We can chase down all our
enemies
Bring them to their knees
We can bomb the world to pieces
But we can't bomb it into peace
We may even find a solution
To hunger and disease
We can bomb the world to pieces
But we can't bomb it into peace

Violence brings one thing
More more of the same
Military madness
The smell of flesh and burning
pain
So I sing out to the masses
Stand up if you're still sane
To all of us gone crazy
I sing this one refrain

We can chase down all our
enemies
Bring them to their knees
We can bomb the world to pieces
But we can't bomb it into peace
We may even find a solution
To hunger and disease
We can bomb the world to pieces
But we can't bomb it into peace

And I sing, power to the peaceful
Love to the people y'all
Power to the peaceful
Love to the people y'all

Vertel me alsjeblieft de reden
Achter de kleuren waarvoor je
vliegt
Hou van slechts één natie
En de hele wereld splitsen we
Je zegt dat het je spijt
Je zegt dat er geen andere optie is
Maar God zegen de mensen, die
hun stem niet kunnen verheffen

We kunnen al onze vijanden
verjagen
Hen op hun knieën krijgen
We kunnen de wereld tot stukken
bombarderen maar niet in vrede
We zouden zelfs de oplossing
kunnen vinden voor honger en
ziekte
We kunnen de wereld kapot
bombarderen
maar niet in vrede

Geweld brengt één ding
Meer en meer van hetzelfde
Militaire waanzin
De geur van vlees en brandende
pijn
Dus ik zing tot de massa
Sta op als je nog gezond bent
voor alle gekken onder ons
Zing ik dit ene refrein

We kunnen al onze vijanden
opjagen
Hen op hun knieën krijgen
We kunnen de wereld tot stukken
bombarderen
maar niet in vrede
We zouden zelfs de oplossing
kunnen vinden voor honger en
ziekte
We kunnen de wereld tot stukken
bombarderen maar niet in vrede

En ik zing, macht aan de
vredevollen
Liefde aan alle mensen
Macht aan de vredevollen
Liefde aan alle mensen

Jesus was an only son
Bruce Springsteen op CD Devils
and Dust

Jesus was an only son
As he walked up Calvary Hill
His mother Mary walking beside
him
In the path where his blood spilled
Jesus was an only son
In the hills of Nazareth
As he lay reading the Psalms of
David
At his mother's feet

A mother prays, "Sleep tight, my
child, sleep well
For I'll be at your side
That no shadow, no darkness, no
tolling bell,
Shall pierce your dreams this
night."

In the garden at Gethsemane
He prayed for the life he'd never
live,
He beseeched his Heavenly Father
to remove
The cup of death from his lips

Now there's a loss that can never
be replaced,
A destination that can never be
reached,
A light you'll never find in
another's face,
A sea whose distance cannot be
breached

Well Jesus kissed his mother's
hands
Whispered, "Mother, still your
tears,
For remember the soul of the
universe
Willed a world and it appeared."

War

**o.a. door Bruce Springsteen
gezongen**

War hu yeah what is it good for
absolutely nothin.
war hu yeah what is it good for
absolutely nothin say it again y'all.
war hu good god what is it good for
absolutely nothin listen to me

war I despise cause it means
destruction of innocent lives
war brings tears to thousands of
mothers eyes
when their sons go to fight and
lose their lives.

I said war hu good god y'all what is
it good for absolutely nothin say it
again

war hu oh oh oh lord what is it
good for absolutely nothin
listen to me war it aint nothin but
a heart breaker
war friend only to the undertaker
oh war

is an enemy to all mankind the
thought of war blows my mind
war has caused unrest within the
younger generation induction then
destruction
who wants to die

oh war good god (background hu)
y'all what is it good for absolutely
nothin
say it say it say it
war hu what is it good for
absolutely nothin listen to me
war it aint nothin but a heart
breaker
war it's got one friend thats the
undertaker oh

war many young mans dreams

made him disabled

bitter and mean life is much too
short and precious to spend

fighting wars
these days war cant give life it can
only take it away oh

war hu good god y'all what is it
good for absolutely nothin
say it again
war hu woah oh oh oh lord what is
it good for absolutely nothin listen
to me
war it aint nothin but a heart
breaker war friend only to the
undertaker

peace love and understand
tell me is there no place for the
other day
they say we must fight to keep our
freedom
but lord knows theres got to be
better way oh

war (background good god yall) hu
what is it good for do tell yes
say it say it say it war hu
(background good god y'all)
what is good for stand up and
shout it nothing

**The girl with the weight of the
world in her hands**
Indigo Girls

She won't recover from her losses
She's not chosen this path
But she watches who it crosses
Maybe move to the right
Maybe move to the left
So we can all see her pain she
wears
Like a banner on her chest
And we all say it's sad
And we think it's a shame
And she's called to our attention
But we do not call her name
The girl with the weight
Of the world in her hands

'Cause we're busy with our
happiness
And busy with our plans
I wonder if alone she wants it
Taken from her hands
But if things didn't keep getting
harder
She might miss her sacred chance
To go a consecrated martyr
The girl with the weight
Of the world in her hands

I wonder which saint
That lives inside a bead
Will grant her consolation
When she counts upon her need
It makes us all angry

Though we feign to care
But who will be the scale
To weigh the cross she has to bear
The girl with the weight
Of the world in her hands

Is the glass half-full or empty
I ask her as I fill it
She said it doesn't really matter
Pretty soon you're bound to spill it
With the half logic language
Of the sermon she delivers
And the way she smiles so
knowingly
At me gives me the shivers
I pull the blanket higher
When I'm finally safe at home
And she'll take a hundred with her
But she always sleeps alone
The girl with the weight
Of the world in her hands

I wonder which saint
That lives inside a bead
Will grant her consolation
When she counts upon her need
It makes us all angry
Though we feign to care
But who will be the scale
To weigh the cross she has to bear
The girl with the weight
Of the world in her hands

Clandestino
Manu Chao

Solo voy con mi pena
Sola va mi condena
Correr es mi destino
Para burlar la ley
Perdido en el corazón
De la grande Babylon
Me dicen el clandestino
Por no llevar papel
Pa' una ciudad del norte
Yo me fui a trabajar
Mi vida la dejé
Entre Ceuta y Gibraltar
Soy una raya en el mar
Fantasma en la ciudad
Mi vida va prohibida
Dice la autoridad
Solo voy con mi pena
Sola va mi condena
Correr es mi destino
Por no llevar papel
Perdido en el corazón
De la grande Babylon
Me dicen el clandestino
Yo soy el quiebra ley
Mano Negra clandestina
Peruano clandestino
Africano clandestino
Marijuana ilegal
Solo voy con mi pena
Sola va mi condena
Correr es mi destino
Para burlar la ley
Perdido en el corazón
De la grande Babylon
Me dicen el clandestino
Por no llevar papel
Argelino clandestino
Nigeriano clandestino
Boliviano clandestino
Mano negra ilegal

Eenzaam ga ik met mijn verdriet
Eenzaam is mijn veroordeling
Rennen is mijn toekomst
Om de wet te misleiden
Verloren in het hart
van het grote Babylon
Ze noemen me illegaal
Omdat ik geen papieren bij me draag
In een stad in het noorden
Ging ik aan het werk
Ik liet m'n leven achter
Tussen Ceuta en Gibraltar
Ik ben een streep in de zee
Geest in de stad
Mijn leven is verboden
Zeggen de autoriteiten
Eenzaam ga ik met mijn verdriet
Eenzaam is mijn veroordeling
Rennen is mijn toekomst
Omdat ik geen papieren bij me draag
Verloren in het hart
van het grote Babylon
Ze noemen me illegaal
Ik ben de wettenbreker
Mano Negra illegaal
Peruaan illegaal
Afrikaan illegaal
Marihuana clandestien
Eenzaam ga ik met mijn verdriet
Eenzaam is mijn veroordeling
Rennen is mijn toekomst
Om de wet te misleiden
Verloren in het hart
van het grote Babylon
Ze noemen me illegaal
Omdat ik geen papieren bij me draag
Algerijn illegaal
Nigeriaan illegaal
Boliviaan illegaal
Mano Negra clandestien

Die andere/the other one (versies door: Xink!, Stijn, Sidus, Sweet Coffee)

Refrein:

Die andere is raar
 Dat is maar al te waar
 Die andere ben ik
 't Is dan pas dat ik schrik

blok 1/

Ze slaan elkaar het hoofd in voor een
 voetbalclub
 Ze slaan elkaar het hoofd in voor een
 taal
 Ze slaan elkaar het hoofd in voor
 religie
 Je vraagt je af, wat is dit allemaal
 (wie is er nog normaal)
 Ze slaan elkaar het hoofd in voor een
 auto
 Ze slaan elkaar het hoofd in voor de
 macht
 Voor bezit, voor wat shit, voor een
 club, het geluk,
 Ze slaan elkaar het hoofd in, dat is
 dat

blok 2/

Een and're situatie (therapie)
 Een andere kleur
 Een andere taal
 Een ander verhaal
 Een ander dialect
 Een ander gebaar
 Andere muziek
 Ander haar
 Een andere auto
 Andere kleren
 And're gewoontes
 Anders marcheren
 Een ander geslacht
 Een ander ras
 Een ander dorp
 Een andere klas
 Een andere voorkeur
 Een andere haat
 En als het te ver gaat
 Dan is het te laat

Chorus:

The other one is strange / bizarre
 That's so very true
 The other one that's me
 Scares me till my face turns blue
 (of: that's what scares me so)

1/

They beat each other's head in for a
 football team
 They beat each other's head in for a
 language
 They beat each other's head in for
 religion
 You wonder, what's all this about?
 (who is still normal)
 They beat each other's head in for a
 car
 They beat each other's head in for
 power
 For possessions, for some dope, for a
 team, for happiness
 They beat each other's head in and
 that's that

2/

Another situation (therapy)
 Another colour
 Another language
 Another story
 Another dialect
 Another signal
 Other music
 Other hair
 Another car
 Other clothes
 Other habits
 Other walks
 Another sex
 Another race
 Another village
 Another grade
 Another opinion
 Another hate
 When it's gone too far
 It's too late

blok 3/

Respect voor elkaar
Was dat maar waar
Was de Maker halfgaar?
Is de Maker nog wel daar?

blok 4/

Waarom ben ik alleen normaal?
Wat is dit voor een raar verhaal?

blok 5/

De Geest waait waar hij wil
Gelijkenis, verschil
Het maakt niet eens verschil
De Geest waait waar hij wil

If it were only true
Was the maker crazy?
Is the maker still there?

4/

Why am I the only normal one?
What kind of story is this?

5/

The spirit wanders where it wants to
Similarity, difference
It doesn't even matter
The spirit wanders where it wants to

3/

Respect for each other

Het jaarthema

Spellenlijst

- *Hanne en Hassan*, Jeugd en Vrede: een educatief spel over culturele verschillen
- *Reis rond de wereld in 20 spelen*; Jeugd en Vrede: multiculturele spelen voor binnen of buiten verzameld in een doos.
- *Messengers of peace*, Jeugd en Vrede; posterreeks en downloadbaar spelpakket, www.jeugdenvrede.be
- www.jeugdwerknet.be: deze site bevat heel wat spelen rond vrede, multiculturaliteit, solidariteit.
- www.allemaalanders.be: deze site is verbonden met de campagne van 'allemaal anders, allemaal gelijk' hier vind je de liedjes 'Anders' en een selectie van spelen rond multiculturaliteit en diversiteit op maat van de jeugdbeweging.
- Kohl MaryAnn F. en Potter Jean, *Met kinderen creatief de wereld rond: Knutselen, tekenen en schilderen op basis van volkskunst uit de hele wereld*, Uitgeverij Pantha Rhei, 2004

Literatuurlijst (alle teksten in deze brochure komen uit deze boeken)

- Bakermat, *Ze houden van ons, maar niet van de vrede*, 2003: leesboek over vrede, door kinderen gemaakt.
- Scherpereel Karel, *Er zit een schat verborgen in jezelf*, Jeugd en Vrede, Bakermat: leesboek en lesmap over vrede.
- Broederlijk Delen, *spiritualiteitsboek*, 2006: inspirerende teksten.
- Tellegen T, *Brieven aan Doornroosje*, Querido, 2004; verhalenbundel waarin een Prins op zoek gaat naar Doornroosje en zijn identiteit.
- Van Coillie J, *Met duizend blote ogen*, Averbode, 2005: gedichtenbundel
- van de Vendel E., Berner E.S., *Al mijn later is met jou*, 2005: gedichtenbundel
- Leysen A., Fox C., Koenders I., *Kom vanavond met verhalen*, Jeugd en Vrede oorlog in gedichten en verhalen
- Jeugd en Vrede, *Vierend en bezinnend*, Vredesweek 2006

Zingeving algemeen

Werkmappen 'netwerk'.

Onderstaande werkmappen zijn uitgegeven door een samenwerkingsverband met Scouts en Gidsen Vlaanderen, Chiro, KLJ, KSJ-KSA-VKSJ, KAJ, IJD, San-Egidio, Don Bosco jeugddienst, UCSIA studentenpastoraal. Het 'netwerk voor pastoraal met jongeren' genoemd.

- *Door het zure heen, met kinderen en jongeren werken rond verlies en rouw, Lannoo, 2004*

In deze map gaan we op een manier die ons eigen is op zoek om rond verlies en rouw in de jeugdbeweging te werken. Het eerste deel werkt rond verlies in het algemeen, het tweede deel begeleid je met het opzetten van activiteiten net na een concreet overlijden van iemand in je groep. De map is gericht op kinderen en jongeren tussen 6 en 18 jaar.

Iedere groep heeft recht op één gratis map. Deze is op het groepsleidingscongres 2005 uitgedeeld. Was je groepsleiding daar niet aanwezig, dan kan je deze verkrijgen via het nationaal secretariaat.

- *'n wereld van verschil, zingevingsmomenten voor -12 jarigen, 2004*
- *'n wereld van verschil, zingevingsmomenten voor 12-18 jarigen, januari 2006* (beiden te koop in de Scoutsshop)

Deze bundels bieden een brede waaier van bezinningen aan: toffe namiddagactiviteiten met nèt dat kleine extraatje, eigentijdse eucharistievieringen voor de start van het werkjaar, actieve spelen, een avondritueel voor op kamp, een bezinning tijdens de kerstperiode, ... Alle zingevingsmomenten zijn volledig uitgewerkt en klaar voor direct gebruik. Bij elke bezinning hebben we wat praktische informatie in een kader vermeld.

Andere recente uitgaven.

Onderstaande publicaties zijn allemaal te ontlene bij het documentatiecentrum van Scouts en Gidsen Vlaanderen . (documentatiecentrum@scoutsengidsenvlaanderen.be)

- *Openheid of leegte? Over zingeving bij jongeren, De Witte Hans*
Een achtergrondwerk met verschillende visies op levensbeschouwing en jongeren.
- *Emmaüs.*
Een spel over de waarden die in het evangelie naar voor gebracht worden.
- *Om de vriendschap ondereen... quicke Gaby.*
Een visieboek over jeugdbeweging, geloof en kerk.
- *Ik geloof dat ik geloof. , Janssen Kolet*
Hoe moeilijke zinnen van een geloofsbelijdenis stuk voor stuk gaan over vragen rond leven en dood, goed en kwaad, over God, Jezus en de Geest, over heiligen en de kerk.
- *Even stil. Driessen Iny*
Bidden met kinderen van 10 tot 12 jaar.
- *Hujambo, Waarde(n)vol gespeeld. Wie ben ik? Wie wil ik zijn? Welke waarde vind ik belangrijk? Wat geeft zin aan mijn leven?*
Spel om met jongeren vanaf 15 jaar rond waarden te werken.

Heel wat achtergrondmateriaal is hier niet opgesomd, maar uit te lenen bij het documentatiecentrum. Je bent meer dan welkom om een kijkje te nemen.

Website: www.scoutsengidsenvlaanderen.be: onder 'thema's', 'zingeving' vind je heel wat interessant materiaal.

